

**STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
MIASTA I GMINY GOŁDAP
(ZMIANA 2022)**

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GOŁDAP 2022

SPIS TREŚCI

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów	3
2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów	4
3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk	9
4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	12
5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji	17
6. Kierunki modernizacji i rozbudowy sieci infrastruktury technicznej	21
7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym	24
8. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym	24
9. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych	25
10. Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	25
11. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej	26
12. Kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej	26
13. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią i obszary osuwania się mas ziemnych	27
14. Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny	28
15. Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych	29
16. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji	29
17. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych	29
18. Obszary problemowe	30
ZAŁĄCZNIKI	31

Opracowanie pt. „Kierunki zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gołdap” uwzględnia dotychczasowe wyniki analiz zawarte w elaboracie „studium” z 2001 roku, ustalenia zamiany „studium” z 2010 roku, ustalenia wprowadzone zmianą „studium” z 2015 r. oraz zmiany wprowadzone Zarządzeniem Zastępczym Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 31 maja 2019 r. w sprawie wprowadzenia obszarów udokumentowanych złóż kopalin do Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Gołdap. Zaktualizowane kierunki rozwoju miasta i gminy zostały opracowane w formie tekstu ujednoliczonego, w którym połączono dotychczasową treść studium z wynikami analiz z 2021 roku (zapisane **czcionką czerwoną**). Treści nieaktualne zostały oznaczone skreśleniem.

ROZDZIAŁ 1.

Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta i gminy oraz w przeznaczeniu terenów

W celu realizacji zasady zrównoważonego rozwoju rozumianej jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych oraz w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb społeczności lokalnej, obszar miasta i gminy Gołdap został podzielony na trzy strefy polityki przestrzennej.

1.1. Strefa I - Miejska - obejmuje obszar w granicach administracyjnych miasta Gołdap i fragment obszaru bezpośrednio graniczącego, zgodnie z oznaczeniami na rysunku studium. W strefie I Miejskiej wyodrębniono zdecydowanie 3 podstrefy:

IA - podstrefa uzdrowiska o zdecydowanie odmiennym charakterze związanym z dominującymi funkcjami usług zdrowotnych, rehabilitacyjnych, wypoczynkowych i rekreacyjnych,

IB - wielofunkcyjny ośrodek rozwoju o skali lokalnej, w tym w szczególności obszar koncentracji usług administracyjnych, oświatowych, zdrowotnych, kulturalnych i innych,

IC - podstrefa przyspieszonego rozwoju, związana z lokalizacją działalności gospodarczej w sąsiedztwie przejścia granicznego i drogi krajowej.

W wydzielonych strefach studium ustala następujące zasady realizacji polityki przestrzennej:

- a) postuluje się objęcie centrum miasta miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego, mającym przede wszystkim na celu regulację i udrożnienie sieci komunikacyjnej, a także zachowanie istniejących i wyznaczenie nowych przestrzeni publicznych, w tym: terenów zieleni urządzonej, parkingów, usług użyteczności publicznej;
- b) proponuje się wprowadzenie funkcjonalnej strefy preferencji ruchu pieszego w centrum miasta umożliwiającej swobodne poruszanie się po terenach miejskich,
- c) głównymi kierunkami rozwoju w zakresie funkcji mieszkalnej i usługowej będą tereny położone w rejonie południowym miasta zgodnie z rysunkiem studium;
- d) przy zagospodarowywaniu nowych terenów należy kontynuować miejski, wielofunkcyjny charakter zabudowy, łączący funkcje mieszkaniowe (wielorodzinne i jednorodzinne) z funkcjami usługowymi towarzyszącymi zabudowie mieszkaniowej,
- e) w sąsiedztwie historycznego centrum miasta należy kontynuować układ ulic i zabudowę pierzeją - preferowana jest zabudowa w formie kamienicznej, z przestrzenią wspólną wewnątrz zabudowy i przestrzenią publiczną wzdłuż ulic;
- f) postuluje się projektowanie na zamknięciu ulic głównych osi, obiektów architektonicznych posiadających charakter identyfikatorów przestrzeni;
- g) zaleca się kontynuowanie działań w zakresie rewitalizacji centrum miasta, szczególnie w otoczeniu wyznaczonego na rysunku studium obszaru przestrzeni publicznej - Placu Zwycięstwa, działania powinny mieć na celu odtworzenie historycznego charakteru zabudowy pierzeją wokół placu (podziały i kolorystyka elewacji, detal, itp.)
- h) w wyznaczonych na rysunku studium obszarach przestrzeni publicznej należy prowadzić działania zmierzające do uporządkowania nośników reklamowych, szyldów i innych oznaczeń (również na elewacjach przylegających budynków), uporządkowania zasad lokalizacji i estetyki obiektów tymczasowych, małej architektury oraz nawierzchni placów, skwerów i chodników;
- i) należy dążyć do stworzenia ogólnomiejskiego systemu otwartych terenów zielonych, poprzez połączenie istniejących terenów zadrzewionych z układem zieleni nowo zabudowywanych terenów;
- j) dla nowo powstających obiektów należy zabezpieczyć odpowiednią do funkcji budynków ilość miejsc postojowych, również w parkingach wielopoziomowych;
- k) tereny istniejącej zabudowy wielorodzinnej należy poddać rehabilitacji mającej na celu poprawę stanu technicznego i estetycznego budynków oraz poprawę funkcjonalności, walorów użytkowych i estetycznych terenów osiedlowych;
- l) w zagospodarowaniu przestrzeni publicznej oraz terenów rekreacyjnych i sportowych należy uwzględnić możliwość realizacji imprez masowych;
- m) przekształceń funkcjonalnych wymaga zabudowa uciążliwa zlokalizowana w bezpośrednim sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej;
- n) terenami preferowanymi do zabudowy związanej z produkcją, przetwórstwem i składami są tereny bezpośrednio przyległe do terenów już zainwestowanych tego rodzaju obiektami oraz terenów wskazanych na rysunku studium pod tego rodzaju inwestycje;

- o) obszar uzdrowiskowy obejmujący funkcjonalną podstrefę IA powinien podlegać indywidualnym rozwiązaniom w zakresie urbanistyczno-architektonicznym (np. konkurs) idącym w kierunku wykształcenia odrębnego stylu nawiązującego zdecydowanie do znaczących przykładów architektury uzdrowiskowej w Polsce, podejmując jednocześnie próbę nawiązania do rozwiązań regionalnych.
- ~~p) z uwagi na ochronę sylwetki miasta oraz zachowania ekspozycji, nowe inwestycje należy realizować zachowując konieczność stopniowego obniżania wysokości obiektów budowlanych w kierunku na zewnątrz miasta;~~

1.2. Strefa II - Przyrodnicza - obszar obejmujący tereny Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej oraz bezpośrednie otoczenie. Ze względu na wysokie walory przyrodnicze obszaru oraz jego funkcję w odniesieniu do uzdrowiskowej części miasta ustala się następujące zasady realizacji polityki przestrzennej w wydzielonej strefie:

- a) studium wskazuje priorytety w zakresie lokalizacji nowej zabudowy zgodnie z rysunkiem studium: w pierwszej kolejności powinny zostać zainwestowane tereny położone w granicach oznaczonych jako istniejąca zabudowa, a następnie zabudowa powinna być kontynuowana na terenach oznaczonych jako kierunki rozwoju zabudowy;
- b) ze względu na zachowanie walorów krajobrazowych obszaru nie dopuszcza się budowy wysokich masztów i elektrowni wiatrowych oraz innych obiektów o dysharmonicznej formie, dominujących w przestrzeni;
- c) działalność gospodarczą o charakterze uciążliwym, w tym związaną z produkcją rolną należy ograniczyć do granic istniejących terenów produkcji rolnej (fermy) z możliwością rehabilitacji i przekształcenia w kierunku innych rodzajów działalności;
- d) studium ustala ochronę i wzbogacenie zieleni towarzyszącej zabudowie, kształtowanie pasów zieleni izolacyjnej między terenami mieszkaniowymi i gospodarczymi oraz wzdłuż dróg, a także ochronę alei przydrożnych;
- e) ustala się możliwość zalesień na terenach do tego preferowanych ze względów przyrodniczych lub gospodarczych;
- f) lokalizację nowej zabudowy należy uzależnić od kompleksowego rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej;
- g) w odniesieniu do obszaru Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej obowiązują przepisy odrębne.

1.3. Strefa III - Gminna (wiejska) - obszar obejmujący południową i zachodnią przestrzeń gminy o charakterystycznych cechach wspólnych wynikających z wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich. Ustala się następujące zasady realizacji polityki przestrzennej w wydzielonej strefie:

- a) wielofunkcyjny rozwój poszczególnych miejscowości oznacza współistnienie funkcji typowo osadniczych, w tym w szczególności mieszkaniowej i rolnej (zabudowa zagrodowa) oraz usługowej, handlowej, rekreacyjnej;
- b) ze względu na racjonalność wykorzystania przestrzeni oraz efektywność funkcjonowania systemów infrastruktury technicznej nowa zabudowa powinna koncentrować się w granicach zwartej zabudowy wsi wyznaczonych na rysunku studium oraz wskazanych jako kierunki rozwoju;
- c) należy dążyć do kształtowania współczesnej zabudowy wsi w nawiązaniu do zabudowy tradycyjnej mazurskiej i przeciwdziałać tendencjom do rozpraszania zabudowy (skala i gabaryty zabudowy, geometria i kolorystyka dachów, wielkość i proporcje działki, detal i materiały wykończeniowe),
- d) w celu podniesienia standardu zamieszkania oraz budowania relacji społecznych, postuluje się wydzielenie i zagospodarowanie w każdej miejscowości otwartych terenów sportu i rekreacji jako obszarów przestrzeni publicznej;
- e) zabudowa przemysłowa, w tym rolnicza zabudowa produkcyjna (fermy) ze względu na uciążliwość w stosunku do istniejącej zabudowy mieszkaniowej powinna być lokalizowana w sposób pozwalający na utrzymanie odpowiednich standardów i przewidzianych przepisami prawa norm i wartości progowych uciążliwości dla zabudowy mieszkaniowej (priorytet dla istniejącej zabudowy mieszkaniowej);
- f) postuluje się objęcie rehabilitacją terenów produkcji rolnej (ferm) zgodnie z zasadami określonymi w punkcie 16 studium;
- g) na terenach oznaczonych jako rolnicza przestrzeń produkcyjna postuluje się zachowanie istniejącego sposobu użytkowania terenu oraz wykorzystanie opuszczonych siedlisk;
- h) zgodnie z oznaczeniami na rysunku studium, przewiduje się możliwość lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kV, w tym turbin wiatrowych zgodnie z zasadami określonymi w punkcie 6.3.2 i 10 studium;
- i) studium dopuszcza lokalizację poza granicami zwartej zabudowy wsi różnych form turystyki i rekreacji, w tym w szczególności ośrodków wypoczynkowych i pensjonatów, pól namiotowych i kempingowych, ośrodków turystyki kwalifikowanej, zajazdów, moteli i innych;

- j) lokalizacja funkcji turystycznych i rekreacyjnych poza granicami zwartej zabudowy wsi powinna następować na podstawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zapewniającego odpowiednie standardy rozwiązań funkcjonalnych, architektonicznych i infrastrukturalnych.

W strukturze sieci osadniczej gminy istnieją następujące grupy jednostek:

- miasto Gołdap, stanowiące regionalny ośrodek o funkcji turystyczno-uzdrowiskowej oraz wielofunkcyjny ośrodek gminny;
- wieś Grabowo, pełniąca funkcje usługowe dla sąsiednich terenów i wspomagające ośrodek gminny w Gołdapi w obsłudze ludności i rolnictwa;
- wsie o funkcji rolniczej i usługowej na poziomie podstawowym dla sąsiednich jednostek: Kozaki, Boćwinka, Babki, Wronki, Galwiecie;
- pozostałe wsie o funkcji rolniczej.

ROZDZIAŁ 2.

Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

2.1. Kierunki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Struktura funkcjonalno-przestrzenna została określona poprzez wyodrębnienie następujących grup:

- A. „obszary zabudowane” oznaczone na rysunku studium jako stan istniejący: terenów wielofunkcyjnych o wysokiej i niskiej intensywności, terenów turystycznych i rekreacyjnych, terenów usługowych, terenów działalności gospodarczej, terenów specjalnych,
- B. „obszary rozwoju zabudowy” oznaczone na rysunku studium jako kierunki rozwoju: terenów wielofunkcyjnych o wysokiej i niskiej intensywności, terenów turystycznych i rekreacyjnych, terenów usługowych, terenów działalności gospodarczej, terenów specjalnych,
- C. „obszary o ograniczonej zabudowie” oznaczone na rysunku studium jako stan istniejący terenów rolniczej przestrzeni produkcyjnej (terenów rolnych), terenów leśnych, terenów zieleni, wód powierzchniowych.

Obszary oznaczone jako obszary zabudowane i rozwoju zabudowy należy traktować jako obszary, w których przewiduje się zmianę przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Studium wprowadza następujące kategorie terenów oraz ustala dla nich zasady zabudowy, zagospodarowania i użytkowania zgodnie z kierunkami rozwoju przestrzennego:

a) **tereny wielofunkcyjne (o wysokiej intensywności i niskiej intensywności):**

- wielofunkcyjność należy rozumieć jako współistnienie funkcji mieszkaniowej oraz funkcji uzupełniających niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania osiedli mieszkaniowych (w tym np. usługi nieuciążliwe, drobna wytwórczość, rzemiosło, handel i inna działalność gospodarcza o charakterze nieuciążliwym) lub wzbogacających funkcję podstawową;
- jako uzupełniające należy również przyjąć wszystkie niezbędne funkcje publiczne oraz funkcje z zakresu komunikacji, infrastruktury technicznej, rekreacji i sportu, zieleni i wód powierzchniowych;
- zabudowa mieszkaniowa i usługowa o wysokiej intensywności powinna charakteryzować się parametrami i gabarytami typowymi dla miejskiego charakteru zabudowy;
- zabudowa mieszkaniowa i usługowa o niskiej intensywności powinna charakteryzować się parametrami i gabarytami typowymi dla podmiejskiego lub wiejskiego charakteru zabudowy, które nawiązują do regionalnej zabudowy mazurskiej;
- wyznaczając nowe osiedla mieszkaniowe należy dążyć do kształtowania współczesnej zabudowy w nawiązaniu do zabudowy tradycyjnej mazurskiej (skala i gabaryty zabudowy, geometria i kolorystyka dachów, wielkość i proporcje działki, detal i materiały wykończeniowe), a w uzasadnionych przypadkach wprowadzać nowoczesne rozwiązania architektoniczne pod warunkiem utrzymania spójności stylu;
- działalność usługowa w obrębie terenów zabudowy mieszkaniowej lub mieszkaniowo-usługowej nie może powodować pogorszenia warunków zamieszkania i użytkowania sąsiednich budynków lub lokali przeznaczonych na pobyt ludzi;

b) **tereny turystyczne i rekreacyjne:**

- należy przez to rozumieć zróżnicowane formy rekreacji i turystyki uzależnione od podatności przestrzeni na antropopresję, w tym w szczególności: tereny zabudowy rekreacji indywidualnej, tereny zabudowy usług turystycznych zgodnie z przepisami o usługach turystycznych (z możliwością stałego pobytu obsługi i właściciela), obiekty małej gastronomii i

handlu oraz tereny niezabudowane - przestrzenie publiczne, pola namiotowe, tereny aktywnej rekreacji i sportu, parkingi, pola biwakowe, karawaniingi, urządzenia sanitarno-socjalne, boiska, ścieżki rowerowe;

- turystyczny rozwój obszaru gminy powinien następować na bazie lokalnych zasobów środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem zasad ochrony środowiska przyrodniczego i środowiska kulturowego;
- dla opracowywanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego należy zabezpieczyć powiązania funkcjonalno-przestrzenne z pozostałą częścią obszaru, w szczególności w zakresie powiązań komunikacyjnych oraz infrastruktury technicznej;

c) tereny usługowe:

- poprzez tereny usługowe należy rozumieć realizację funkcji usługowych, w tym w szczególności usług publicznych takich jak: administracja, szkolnictwo, opieka zdrowotna, kultura, sport i inne, a także usług komercyjnych, w tym również handlu;
- uciążliwość zabudowy usługowej powinna wynikać z realizacji przewidzianych prawem procedur dotyczących ochrony środowiska;
- na terenach oznaczonych jako kierunki rozwoju zabudowy usługowej nie powinno się lokalizować funkcji konfliktowych w stosunku do funkcji podstawowej, w tym w szczególności zabudowy mieszkaniowej;
- w zagospodarowaniu terenów należy zabezpieczyć odpowiednie do funkcji budynków ilości miejsc postojowych oraz udział terenów biologicznie czynnych;

d) tereny działalności gospodarczej:

- poprzez tereny działalności gospodarczej należy rozumieć: zabudowę związaną z produkcją, przetwórstwem, usługami rzemieślniczymi, handlem, innymi usługami oraz zabudowę magazynową i składową, a także towarzyszącą infrastrukturę techniczną i komunikację;
- do terenów działalności gospodarczej zaliczone zostały również wszystkie tereny produkcji o przetwórstwa rolnego zgodnie z oznaczeniami na rysunku studium, w tym fermy po byłych państwowych gospodarstwach rolnych - ustala się możliwość kontynuacji i rozwoju funkcji dotychczasowej (produkcja rolna, hodowla, przetwórcza i inne) z zastrzeżeniem ustaleń zawartych w punkcie 16 niniejszych ustaleń;
- uciążliwość wynikająca z lokalizacji obiektów budowlanych związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą powinna uwzględniać aktualne przepisy odrębne, w tym w szczególności przepisy dotyczące ochrony środowiska;
- działalność obiektów produkcyjnych oraz składowych i magazynowych należy prowadzić przy zastosowaniu rozwiązań organizacyjnych, technicznych lub technologicznych, ograniczających negatywne oddziaływania tych obiektów na otoczenie, a w szczególności na tereny zabudowy mieszkaniowej;
- dla terenów zabudowy działalności gospodarczej należy przewidzieć odpowiednie parametry systemu komunikacyjnego i infrastrukturalnego oraz ewentualną zieleń izolacyjną i zabezpieczenie odpowiedniej ilości miejsc postojowych,
- w rozwiązaniach technicznych i architektonicznych należy dążyć do estetyzacji zabudowy polegającej między innymi na: prowadzeniu działalności wewnątrz budynków, realizacji jednolitej koncepcji architektonicznej dla poszczególnych inwestycji;
- funkcja mieszkaniowa może być realizowana jako funkcja uzupełniająca, pod warunkiem zabezpieczenia standardów zamieszkiwania przez inwestora budynku mieszkalnego oraz nie tworzenia ograniczeń w stosunku do prowadzonej działalności gospodarczej;
- obszarem koncentracji będzie w szczególności Specjalna Strefa Ekonomiczna, Podstrefa Gołdap, gdzie główny nacisk kładziony będzie na obsługę ruchu związanego z przejściem granicznym;
- w granicach miasta przewidziano tereny przeznaczone pod rozwój funkcji produkcyjno-magazynowych, łącznie z terenami usług komunalnych, technicznych i dla rolnictwa, w sąsiedztwie istniejących terenów o tych funkcjach - są one skoncentrowane w dwóch zespołach, jako obszary rozwoju działalności gospodarczej zgodnie z rysunkiem studium;
- poza obszarem miasta Gołdap postuluje się w pierwszej kolejności wykorzystanie istniejących obiektów byłych Państwowych Gospodarstw Rolnych;

e) tereny specjalne:

- jako tereny specjalne zostały oznaczone obszary kluczowe dla rozwoju gminy, w tym obszar istniejącego ładowiska, oczyszczalni ścieków, cmentarzy i innych terenów komunalnych niezbędnych do funkcjonowania gminy nie zaliczane do kategorii wymienionych powyżej;
- w zależności od potrzeb ustala się możliwość powiększania wyznaczonych terenów specjalnych;
- rozbudowa istniejących i ewentualna budowa nowych cmentarzy może nastąpić wyłącznie po przeprowadzeniu badań geologicznych oraz analizie zagospodarowania terenu

- potwierdzającym spełnienie wszystkich warunków lokalizacyjnych, o których mowa w przepisach odrębnych (w szczególności określających, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze);
- w przypadku braku możliwości realizacji głównej funkcji zakładanej dla wyznaczonych terenów specjalnych (np. ze względu na warunki geotechniczne) decyzje o sposobie zagospodarowania terenu powinny zapadać na podstawie analizy uwarunkowań sporządzonej na potrzeby miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu;
  - oznaczenie wyżej wymienionych obszarów jako terenów specjalnych determinuje również sposób zagospodarowania terenów sąsiednich - z uwagi na specyfikę postuluje się zagospodarowanie terenów sąsiednich w sposób niekolidujący ze sposobem użytkowania terenów specjalnych;
- f) tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej:**
- jako tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej zostały oznaczone zarówno użytki rolne jak również istniejąca zabudowa zagrodowa;
  - jako priorytetowe należy uznać zachowanie historycznie ukształtowanego siedliska, w tym proporcje siedliska, układu i gabarytów budynków, zieleń towarzyszącą;
- g) tereny zieleni:**
- zieleń urządzona - przekształcona (kształtowana), w tym parki, zieleńce, ogrody, aleje, pasaże;
  - zieleń naturalna, wskazana do zachowania, często na terenach objętych prawnymi formami ochrony przyrody;
- h) lasy:**
- w rozumieniu ustawy o lasach, w tym lasy o szczególnych walorach przyrodniczych (hcfv) oraz lasy ochronne,
  - w zależności od potrzeb dopuszcza się zalesienie innych terenów zgodnie z przepisami odrębnymi;
- i) wody powierzchniowe:**
- wody płynące - w ciekach naturalnych, kanałach, źródłach oraz znajdujące się w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych o ciągłym bądź okresowym naturalnym dopływie lub odpływie wód powierzchniowych, a także znajdujące się w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących;
  - wody stojące - znajdujące się w jeziorach oraz innych naturalnych zbiornikach wodnych niezwiązanych bezpośrednio, w sposób naturalny z powierzchniami wodami płynącymi;
  - inne zbiorniki wodne.

Dodatkowo na rysunku studium oznaczono obszary kluczowe dla rozwoju miasta i gminy:

- tereny zabudowy śródmiejskiej obejmujące zabudowę o wysokiej intensywności wraz z usługami centrowymi, jako obszar funkcjonalnego śródmieścia (faktyczne centrum miasta), w którym możliwe jest zastosowanie specjalnych regulacji dotyczących zabudowy i zagospodarowania terenów, w tym między innymi: intensywności i wysokości zabudowy, rozwiązań z zakresu komunikacji i miejsc postojowych, terenów publicznych i zieleni, reklam i innych,
- obszary przestrzeni publicznej obejmujące tereny o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia i sprzyjający nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne;
- tereny Specjalnej Strefy Ekonomicznej Podstrefa Gołdap obejmujące obszar w sąsiedztwie całodobowego przejścia granicznego z Obwodem Kaliningradzkim; z uwagi na potencjał inwestycyjny obszar predysponowany jest do rozwoju zabudowy działalności gospodarczej,
- obszary zwartej zabudowy wsi obejmujące poszczególne jednostki osadnicze.

2.1. Wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów

Dla poszczególnych stref polityki przestrzennej ustala się wskaźniki dotyczące podstawowych parametrów urbanistycznych. Wyszczególnione poniżej wskaźniki mają charakter orientacyjny i należy je traktować jako generalne wytyczne do realizowanych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Odstępstwa od zasad dotyczących ustalenia gabarytów i parametrów zabudowy powinny być wynikiem przeprowadzonych analiz urbanistycznych na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. W przypadku inwestycji o charakterze specjalnym dopuszcza się realizację obiektów o cechach indywidualnych. Podstawowe wskaźniki urbanistyczne w poszczególnych strefach przedstawiono w tabeli 1.

Tabela 1

Strefa	Podstawowe wskaźniki dotyczące zabudowy, zagospodarowania i użytkowania
<p>Strefa I - Miejska zabudowa dominująca: mieszkaniowa wielorodzinna mieszkaniowa jednorodzinna usługowa działalności gospodarczej zabudowa uzupełniająca: turystyczna i rekreacyjna</p>	<p>wysokość zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mieszkaniowej wielorodzinnej powinna zawierać się w przedziale 3 - 5 kondygnacji nadziemnych, przy założeniu stopniowego obniżania zabudowy w kierunku granicy miasta, - mieszkaniowej jednorodzinnej nie powinna przekraczać 3 kondygnacji nadziemnych, - usługowej nie powinna przekraczać 3 kondygnacji nadziemnych, - działalności gospodarczej oraz turystycznej i rekreacyjnej powinna zostać ustalana indywidualnie w zależności od uwarunkowań i specyfiki inwestycji, <p>intensywność zabudowy (powierzchnia zabudowy do powierzchni działki):</p> <ul style="list-style-type: none"> - mieszkaniowej wielorodzinnej nie powinien być wyższy niż 0,5, - mieszkaniowej jednorodzinnej nie powinien być wyższy niż 0,3, - dla pozostałych funkcji należy ustalać indywidualnie, <p>wielkość działki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej nie powinna być mniejsza niż 500 m², dla zabudowy bliźniaczej i szeregowej - 300 m²; - wielkość działki dla pozostałych rodzajów zabudowy należy ustalać indywidualnie.
<p>Strefa II - Przyrodnicza zabudowa dominująca: mieszkaniowa jednorodzinna turystyczna i rekreacyjna, w tym agroturystyka zabudowa uzupełniająca: działalności gospodarczej zagrodowa usługowa nieuciążliwa</p>	<p>wysokość zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mieszkaniowej jednorodzinnej nie powinna przekraczać 2 kondygnacji nadziemnych, - działalności gospodarczej nie powinna przekraczać 3 kondygnacji nadziemnych, - turystycznej i rekreacyjnej powinna zostać ustalana indywidualnie w zależności od uwarunkowań i specyfiki inwestycji, <p>intensywność zabudowy (powierzchnia zabudowy do powierzchni działki):</p> <ul style="list-style-type: none"> - mieszkaniowej jednorodzinnej nie powinien być wyższy niż 0,3, - usługowej i działalności gospodarczej nie powinien być wyższy niż 0,7, - dla pozostałych funkcji należy ustalać indywidualnie, <p>wielkość działki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej nie powinna być mniejsza niż 600 m² w granicach zwartej zabudowy wsi oraz nie mniejsza niż 1000 m² w obszarach oznaczonych jako kierunki rozwoju, - wielkość działki dla pozostałych rodzajów zabudowy należy ustalać indywidualnie.
<p>Strefa III - Gminna zabudowa dominująca: zagrodowa mieszkaniowa jednorodzinna zabudowa uzupełniająca: turystyczna i rekreacyjna, w tym agroturystyka usługowa nieuciążliwa działalności gospodarczej</p>	<p>wysokość zabudowy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zagrodowej nie powinna przekraczać 2 kondygnacji nadziemnych, - mieszkaniowej jednorodzinnej nie powinna przekraczać 3 kondygnacji nadziemnych, - turystycznej i rekreacyjnej powinna zostać ustalana indywidualnie w zależności od uwarunkowań i specyfiki inwestycji, - pozostałe funkcje - indywidualnie, <p>intensywność zabudowy (powierzchnia zabudowy do powierzchni działki):</p> <ul style="list-style-type: none"> - mieszkaniowej jednorodzinnej nie powinien być wyższy niż 0,4, - dla pozostałych funkcji należy ustalać indywidualnie, <p>wielkość działki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej nie powinna być mniejsza niż 800 m² w granicach zwartej zabudowy wsi oraz nie mniejsza niż 1000 m² w obszarach oznaczonych jako kierunki rozwoju, - wielkość działki dla pozostałych rodzajów zabudowy należy ustalać indywidualnie.

Obiekty o wysokości równej i wyższej niż 100 m na poziomym terenie należy zgodnie z przepisami odrębnymi oznakować i zgłosić do właściwego organu lotnictwa cywilnego.

2.3. Obszary wyłączone z zabudowy

Studium wskazuje konieczność wyłączenia z możliwości nowej zabudowy następujących terenów (z wyłączeniem inwestycji celu publicznego):

- a) obszarów istniejących rezerwatów przyrody oraz lasów ochronnych - wyjątki regulują przepisy o ochronie przyrody oraz o lasach,
- b) terenów oznaczonych na rysunku studium jako strefa **zalewu (1%) zagrożenia powodziowego** - wyjątki regulują przepisy Prawa wodnego;
- c) według aktualnego stanu prawnego w granicach obszarów chronionego krajobrazu obowiązuje zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych (akty prawne wprowadzają szczegółowe ustalenia, zakazy oraz wyjątki od zakazów),
- d) obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych oznaczone na rysunku studium z

- uwzględnieniem aktualnych ekspertyz zgodnie z przepisami odrębnymi,
- e) tereny projektowanego układu komunikacyjnego (po rezygnacji lub zakończeniu inwestycji tereny niewykorzystane na budowę drogi lub linii kolejowej należy zagospodarować zgodnie z kierunkami zabudowy i zagospodarowania terenów sąsiednich).

ROZDZIAŁ 3.

Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego i uzdrowisk

3.1. Prawne formy ochrony przyrody

- a) Rezerваты przyrody
- **Torfowisko na Tatarskiej Górze** o powierzchni około 1,96 ha powołany w celu ochrony kompleksu torfowisk przejściowych i wysokich oraz zbiornika dystroficznego wraz ze stanowiskiem turzycy skąpokwiatowej, rosiczki długolistnej oraz innych gatunków roślin chronionych - **Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 9 czerwca 2020 r. zmieniające zarządzenie w sprawie rezerwatu przyrody (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2020 r. poz. 2514);**
  - **Mechacz Wielki** o powierzchni około 146,72 ha powołany w celu zachowanie torfowiska wysokiego wraz z borem bagiennym i stanowiskami wielu rzadkich gatunków roślin - **Zarządzenie Nr 67 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 2 listopada 2010 r. w sprawie rezerwatu przyrody "Mechacz Wielki" (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2010 r. Nr 182 poz. 2311);**
  - **Czarnówko** o powierzchni 32,15 ha obszar obejmujący torfowisko porośnięte lasem wraz z przylegającymi fragmentami drzewostanów rosnących na gruntach mineralnych (Zarządzenie nr 15 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie z dnia 12 marca 2014 roku w sprawie uznania obszaru za rezerwat przyrody „Czarnówko” (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2014 r. Poz. 1280).
- b) Parki krajobrazowe
- **Park Krajobrazowy Puszczy Rominckiej** ustanowiony w celu ochrony wartości przyrodniczych, historycznych oraz walorów krajobrazowych i wypoczynkowych obszaru stanowiącego głównie lasy Puszczy Rominckiej, których granicę od północy stanowi polsko-rosyjska granica państwowa, a od południa i wschodu nasyp linii kolejowej z początków XX wieku, powołany Rozporządzeniem Wojewody Warmińsko - Mazurskiego Nr 35 z dnia 27 września 2005 r. w sprawie Parku Krajobrazowego Puszczy Rominckiej (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2005 r. Nr 140 poz. 1674).
- c) Obszary chronionego krajobrazu
- Na terenie miasta i gminy Gołdap występuje pięć obszarów chronionego krajobrazu ustanowionych Rozporządzeniem Nr 21 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 26 stycznia 2006 r. w sprawie wprowadzenia obszarów chronionego krajobrazu na terenie województwa warmińsko- mazurskiego (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 52 poz. 725) w stosunku do których obowiązują następujące przepisy:
- Obszar Chronionego Krajobrazu **Doliny Gołdapy i Węgorapy** o powierzchni 30 534,0 ha położony również w granicach gmin Budry, Banie Mazurskie, miasta i gminy Węgorzewo - Rozporządzenie Nr 49 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 2 lipca 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Gołdapy i Węgorapy (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2008 r. Nr 108 poz. 1831),
  - Obszar Chronionego Krajobrazu **Grabowo** - Rozporządzenie Nr 23 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Grabowo (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 70 poz. 1339),
  - Obszar Chronionego Krajobrazu **Wzgórz Szeskich** - Rozporządzenie Nr 39 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Wzgórz Szeskich (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. z 2008 r. Nr 71 poz. 1365),
  - Obszar Chronionego Krajobrazu **Dolina Błędzianki** o powierzchni 5994,5 ha położony również w granicach gminy Dubieninki - Rozporządzenie Nr 22 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny

- Błędzianki (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 70 poz. 1338),
- Obszar Chronionego Krajobrazu **Puszczy Rominckiej** - Rozporządzenie Nr 30 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie Obszaru Chronionego Puszczy Rominckiej (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 70 poz. 1346).
- d) Obszary Natura 2000 - część obszaru gminy Gołdap położona jest w granicach
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk **Puszcza Romincka** - kod obszaru PLH280005 - **Decyzja Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument C(2007)5043)(2008/25/WE) - Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej (L 12 str.383),**
  - Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk **Ostoja Borecka** - kod obszaru PLH280016 - **Decyzja Komisji z dnia 12 grudnia 2008 r. przyjmująca na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG drugi zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (notyfikowana jako dokument nr C(2008) 8039)(2009/93/WE) - Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej (L 43 str.63),**
  - Obszary Specjalnej Ochrony Ptaków **Puszcza Borecka** - kod obszaru PLH280006 - **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 r., Nr. 25 poz. 133).**
- e) Pomniki przyrody - aktualny wykaz pomników przyrody przedstawiono w tabeli 2.

Tabela 2.

Lp.	Nazwa	Obowiązująca podstawa prawna	Opis pomnika	Lokalizacja	Opis lokalizacji
1.	Dąb szypułkowy	Dec. Dyr. Wydz. RLS 41 OB z 24.11.1975	Dąb szypułkowy o obwodzie pnia w cm 320	Gołdap	tereny zabudowane w mieście, ul. Malarska
2.	Lipa drobnolistna (o czterech pniach)	Dec. Woj. Suwalskiego z 05.05.1977 r. Nr 24, Dz.Urz. WRN Nr 8, poz. 39	Lipa drobnolistna o czterech pniach o obwodach 300, 254, 278, 177 cm	Juchnajcie	obszar zabudowy zagrodowej
3.	Dąb szypułkowy	Dec. Woj. Suwalskiego z 05.05.1977 r. Nr 24, Dz. Urz. WRN Nr 8 poz.39	Dąb szypułkowy o obwodzie 303 cm	Gołdap	tereny zabudowane w mieście przy ul. Paderewskiego
4.	Dąb	Dec. Woj. Suwalskiego z 05.05.1977 r. Nr 24, Dz. Urz. WRN Nr 8 poz.39	Dąb o obwodzie pnia 401 cm	Gołdap	park miejski przy Placu Zwycięstwa
5.	Buk zwyczajny	Dz. Urz. WRN w Suwałkach z 1978 r. Nr 11, poz.46	Buk rosnący na terenie parku podworskiego, o obwodzie pnia 175 cm	Galwecie	park podworski w Galweciach, Rakówek
6.	Grupa 4 drzew - dąb szypułkowy	Dz. Urz. WRN w Suwałkach z 1978 r. Nr 11, poz.46	Cztery dęby o obwodach pni 214,170,183,167 cm	Jurkiszki	przy posesji Nadleśnictwa Gołdap
7.	Klon zwyczajny	Dz. Urz. WRN w Suwałkach z 1978 r. Nr 11, poz.46	klon zwyczajny o obwodzie 270 cm	Gołdap	alejka spacerowa na terenie parku Placu Zwycięstwa
8.	Topola biała	Dz. Urz. WRN w Suwałkach z 1978 r. Nr 11, poz.46	Topola biała o obwodzie 595 cm	Galwecie	park podworski w Galweciach, Rakówek
9.	Klon zwyczajny	Zarządzenie Nr 12/80 Woj.Suw. z 12.03.1980r. Dz. Urz. WRN w Suwałkach Nr 2	klon zwyczajny o obwodzie 294 cm	Gołdap	pas drogi powiatowej - ul. Wolności
10.	Dąb szypułkowy	Dz. Urz. WRN w Suwałkach z 1984 r. Nr 7, poz.26	Dąb o charakterystycznym kształcie	Jurkiszki	przy drodze do osady nadleśnictwa
11.	Jesion wyniosły	Dz. Urz. WRN w Suwałkach z 1984 r. Nr 7, poz.26	Jesion wyniosły o obwodzie 295 cm	Galwecie	park podworski w Galweciach
12.	Klon zwyczajny	Dz. Urz. WRN w Suwałkach z 1984 r. Nr 7, poz.26	klon zwyczajny o obwodzie 348 cm	Jurkiszki	przy posesji Nadleśnictwa Gołdap
13.	Żywotnik olbrzymi	Dz. Urz. WRN w Suwałkach z 1984 r. Nr 7, poz.26	żywotnik olbrzymi, rozgałęziony dwupienny o obwodzie 144 cm	Hajnówek	droga gospodarcza Lasów Państwowych przy granicy państwa
14.	Grupa 21 drzew Jarząb Szwedzki	Rozp. Nr 32/96 Woj. Suwalskiego z dnia 26.06.96r. Dz. Urz. Woj. Suw Nr 49 poz.139	Drzewa rosnące w formie parku osiedlowego	Gołdap	park osiedlowy przy ul. Kościuszki

15.	Klon zwyczajny	Rozp. Nr 222/98 Woj. Suwalskiego z dnia 14.12.98r.Dz. Urz. Woj. Suw Nr 74 poz.510	Klon zwyczajny o obwodzie pnia 300 cm	Galwiecie	teren cmentarza niemieckiego w pobliżu drogi Gołdap - Żytkiejmy
16.	Zespół 6 głazów narzutowych	Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego Nr 71 Olsztyn dnia 1999.10.27	Głazy narzutowe	Tatary	zbczce Tatarskiej Góry na terenie Leśnictwa Nasuty
17.	Głaz narzutowy	Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego Nr 71 Olsztyn dnia 1999.10.27	Głaz narzutowy	Tatary	zbczce Tatarskiej Góry
18.	Buk purpurowy	Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego Nr 71 Olsztyn dnia 1999.10.27	Buk purpurowy o obwodzie 413 cm	Blenda	ruiny po zabudowie folwarcznej
19.	Głaz narzutowy	Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego Nr 152 Olsztyn dnia 2001.12.27	Głaz narzutowy	Nasuty	na terenie leśnym
20.	Żywotnik zachodni	Dz. Urz. Woj. Warmińsko - Mazurskiego Nr 152 Olsztyn dnia 2001.12.27	Żywotnik zachodni o obwodzie 210 cm	Jany	obszar zabudowy zagrodowej

f) Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy **Gołdapska Struga** o powierzchni 183 ha powołany Rozporządzeniem Nr 132 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 20 lipca 1999 r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 46, poz. 866 z 1999 r.). **Obecnie obowiązuje Uchwała Nr XXVIII/237/2020 Rady Miejskiej w Gołdapi z dnia 27 października 2020 r. w sprawie zespołu przyrodniczo-krajobrazowego Gołdapska Struga.**
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy **Tatarska Góra** o powierzchni około 575 ha powołany Rozporządzeniem Nr 133 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 20 lipca 1999 r. w sprawie uznania za zespół przyrodniczo-krajobrazowy (Dz. Urz. Woj. Warm.-Maz. Nr 46, poz. 867 z 1999 r.)

3.2. Zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody, krajobrazu kulturowego

Wszelkie działania służące ochronie środowiska przyrodniczego powinny być prowadzone zgodnie z przepisami odrębnymi, w szczególności zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska i ochrony przyrody. Działania powinny obejmować następujące zagadnienia:

- a) zachowanie możliwie największej ciągłości systemu przyrodniczego, w tym dążenie do integracji rozproszonych fragmentów zieleni, ochronę istniejących i realizację nowych powiązań z terenami otaczającymi, z systemem regionalnym i krajowym,
- b) utrzymanie ciągłości dolin rzek i cieków jako osnowy ekologicznej miasta i gminy, bez możliwości nieuzasadnionego kanalizowania cieków otwartych,
- c) zachowanie korytarzy ekologicznych przy projektowaniu zespołów urbanistycznych,
- d) stosowanie czynnych metod ochrony rzadkich gatunków roślin (np. koszenie łąk, usuwanie gatunków drzewiastych),
- e) szczególnej ochrony wymagają strefy litoralne jezior,
- f) priorytetowym działaniem powinno być systematyczne włączanie kolejnych miejscowości do systemu kanalizacji sanitarnej i wodociągowej,
- g) oznaczone na rysunku studium obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych wymagają dokładnych analiz, postuluje się stabilizację terenu poprzez nasadzenia,
- h) z uwagi na zagrożenie czystości powietrza atmosferycznego postuluje się stosowanie indywidualnych i zbiorowych źródeł ciepła z wyłączeniem systemów wysokoemisyjnych,
- i) zagospodarowanie dolin rzecznych powinno uwzględniać przede wszystkim ochronę i zachowanie ciągłości i różnorodności biologicznej (w szczególności doliny Gołdapy i Jarki ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe),
- j) ochronę czystości wód powierzchniowych należy realizować poprzez zwiększenie reżimów w gospodarce ściekowej,
- k) wokół jezior i rzek postuluje się zachowanie i tworzenie nowych stref buforowych trwałej zieleni,
- l) na obszarze węzłów hydrograficznych należy zmniejszyć nieregularność odpływu wód poprzez zwiększenie zalesień i poprawę małej retencji,
- m) na rysunku studium oznaczono granice Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Sandr Gołdap (GWZP nr 202), w granicach którego warstwy wodonośne wytworzone są w obrębie piasków sandrowych i są słabo izolowane od powierzchni terenu, co umożliwia migrację zanieczyszczeń,

- n) tereny ujęć wód podziemnych, w tym służące zbiorowemu zaopatrzeniu podlegają ochronie zgodnie z przepisami dotyczącymi prawa wodnego,
- o) na terenie gminy występują również zbiorowiska nieleśne charakteryzujące się dużą liczbą zespołów i gatunków roślinnych, w tym także objętych ochroną - na szczególną uwagę zasługują zbiorowiska torfowiskowe z brzozą niską, rzadkimi gatunkami wątrobowców, wełnianeczką alpejską, rosiczkami, żurawiną drobnolistną, bażyną czarną i skalnicą torfowiskową,
- p) cenną wartością przyrodniczą są również zadrzewienia śródpolne lub występujące w dolinach rzek czy podmokłych obniżeniach terenowych, które często są pozostałościami ekosystemów; pełnią one ważne funkcje: ostoi dla drobnych zwierząt, banków genów, krajobrazową, mikroklimatyczną,
- q) tereny zainwestowane lub wskazane do zainwestowania należy uzbrajać równolegle w sieć kanalizacji wodociągowej i sanitarnej, przy czym indywidualne rozwiązania gospodarki wodno-ściekowej można dopuszczać jedynie na terenach o zabudowie rozproszonej i pozbawionych możliwości włączenia do sieci,
- r) w związku z przepisami dotyczącymi prawa wodnego należy zapewnić dostęp do wód publicznych objętymi powszechnym korzystaniem z wody poprzez przestrzeganie i egzekwowanie zakazu grodzenia działki w odległości mniejszej niż 1,5m od linii brzegowej.

3.3. Zasady ochrony przed zagrożeniami

Wśród zagrożeń środowiska na obszarze miasta i gminy Gołdap wyróżnia się:

- a) zanieczyszczenia powietrza,
- b) hałas,
- c) pola elektromagnetyczne.

3.4. Ochrona jakości powietrza atmosferycznego

Głównym celem działań na obszarze gminy jest utrzymanie najwyższej jakości powietrza (klasa A) poprzez:

- a) tworzenie pasów zieleni, szczególnie wzdłuż ciągów komunikacyjnych oraz rozmieszczanie ich w sposób wspomagający przewietrzanie obszarów szczególnie narażonych na kumulowanie zanieczyszczeń,
- b) likwidację istniejących lokalnych kotłowni wysokoemisyjnych (głównie węglowo-koksowych) oraz zastępowanie ich proekologicznymi źródłami ogrzewania, czyli stosowanie wysokiej jakości nośników energii i paliw niskoemisyjnych (gaz, olej opałowy, itp.) oraz wprowadzanie odnawialnych źródeł energii,
- c) ograniczenie lub wyeliminowanie zanieczyszczeń ze strony zakładów przemysłowych, wdrażanie technologii przyjaznych środowisku, stosowanie nowych technologii i instalowanie w zakładach przemysłowych urządzeń odpylających, propagowanie działań zmierzających do wykorzystywania odnawialnych źródeł energii (m.in. słonecznej, wodnej, geotermalnej),
- d) działania proekologiczne wynikające z polityki transportowej (poprawa jakości paliwa, promocja środków transportu zbiorowego, organizacja płynnego ruchu komunikacyjnego, popularyzacja ruchu rowerowego itp.) - istotnym elementem jest również dbałość o czystość ulic w terenach zabudowanych, powodujących wtórną emisję niezorganizowaną z ulic (potęgowaną przez ruch pojazdów),
- e) rozwój monitoringu powietrza i badań nad jego jakością.

3.5. Hałas

Najbardziej uciążliwy na terenie gminy Gołdap jest hałas komunikacyjny - drogowy związany z ruchem pojazdów po drogach układu nadrzędnego i podstawowego (największe natężenie ruchu). Z uwagi na brak wystarczających badań monitoringowych trudno jest oceniać wpływ ruchu drogowego na lokalny (miejscowy) klimat akustyczny. Źródłem hałasu są również istniejące elektrownie wiatrowe zlokalizowane na terenie gminy. Wszelkie uwarunkowania prawne, w tym wartości progowe są wskazane w przepisach odrębnych.

W celu zmniejszenia uciążliwości powodowanych przez hałas należy podejmować działania mające na celu poprawę stanu akustycznego zgodnie ze standardami europejskimi tj.:

- a) działania techniczne związane ze stosowaniem cichych nawierzchni jezdni, wymianą okien na dźwiękoszczelne, a także budową naturalnych barier przeciwhałasowych,
- b) działania organizacyjne umożliwiające wyeliminowanie przejazdów przez miejscowości ciężkich i akustycznie dokuczliwych pojazdów,
- c) uciążliwości powodowane hałasem powinny być ograniczane już na etapie prac planistycznych poprzez np. zachowanie odpowiednich proporcji pomiędzy powierzchnią terenów zabudowanych

- i terenów otwartych, właściwą lokalizację obiektów uciążliwych,
- d) w przypadku lokalizacji elektrowni wiatrowych należy już na etapie projektowania zachować odpowiednie odległości od zabudowy mieszkaniowej (istniejącej i projektowanej w obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego) wynikające z przepisów odrębnych - zasady lokalizacji elektrowni wiatrowych na terenie gminy Gołdap zostały określone w punktach 6.3.2 i 10 niniejszych ustaleń,
  - e) problem uciążliwości hałasu dotyczy również zlokalizowanych już na terenie gminy turbin wiatrowych - studium wskazuje konieczność podjęcia wszelkich działań (technicznych, organizacyjnych, prawnych i innych) zmierzających do zachowania poziomu hałasu dla zabudowy mieszkaniowej poniżej poziomu wartości progowych wymaganych przepisami prawa,
  - f) wskazane jest zachowanie i wydzielenie stref ciszy, szczególnie w strefie uzdrowskiej,
  - g) podstawowym celem w zakresie likwidacji zagrożeń akustycznych na terenie gminy Gołdap powinno być utrzymanie poziomu hałasu poniżej wartości dopuszczalnych lub na poziomie dopuszczalnym.

3.6. Pola elektromagnetyczne

Istotny wpływ na środowisko mają linie i stacje elektroenergetyczne o napięciach znamionowych równych co najmniej 110 kV i wyższych. W celu zabezpieczenia ludzi przed szkodliwym promieniowaniem elektromagnetycznym należy wprowadzić strefy ochronne od linii wysokich napięć:

- a) strefa ochronna pierwszego stopnia - jest to obszar, gdzie przebywanie ludzi jest zabronione, z wyjątkiem osób zatrudnionych przy eksploatacji urządzeń,
- b) strefa ochronna drugiego stopnia, gdzie dopuszczalne jest okresowe przebywanie ludności, lecz zabronione lokalizowanie budynków mieszkalnych.

Obecnie przez teren gminy Gołdap przebiega linia energetyczna wysokich napięć 110 kV wraz ze stacją transformatorową GPZ 110/15 kV.

Obiektami radiokomunikacyjnymi, które mogą mieć wpływ na środowisko, są stacje bazowe telefonii komórkowej. W celu ograniczenia wpływu pól elektromagnetycznych należy stosować następujące zasady ochrony:

- a) nieprzekraczanie standardów ochrony środowiska przy lokalizacji instalacji emitujących pola elektromagnetyczne;
- b) na terenach o przewodzie zabudowy mieszkaniowej zaleca się lokalizowanie stacji telefonii komórkowej obsługiwanych przez różnych operatorów na jednej konstrukcji masztowej w miejscu niedostępnym dla ludzi;
- c) należy dążyć, w miarę możliwości, do minimalizacji liczby miejsc lokalizacji nadajników bazowych telefonii komórkowych, w tym wykorzystywania istniejących lokalizacji do montażu nowych nadajników;
- d) należy dążyć, w miarę możliwości, do skablowania linii wysokiego napięcia, przebiegających przez obszary intensywnie zabudowane.

3.7. Uzdrowsko

Szczególne uwarunkowania lokalizacyjne gminy Gołdap, w tym przede wszystkim czystość powietrza atmosferycznego, szczególny bioklimat będący wynikiem zróżnicowanej rzeźby terenu, dużego stopnia zalesienia, bogatej szaty roślinnej, sąsiedztwa zróżnicowanych zbiorników wodnych oraz wybitne walory przyrodnicze stały się podstawą uznania obszaru za strefę uzdrowską.

Uzdrowsko o powierzchni **7993,9 ha** położone jest w granicach miasta Gołdap oraz sołectw: Botkuny, Bałupiany i Wilkajcie. Na terenie uzdrowska wprowadza się zakaz prowadzenia działań mających wpływ na fizjografię uzdrowska i jego założenie przestrzenne lub właściwości lecznicze klimatu. Należy przestrzegać aktualnych przepisów, a w szczególności zawartych w art. 38 i 38 a ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowskim, uzdrowskach o obszarach ochrony uzdrowskiej oraz gminach uzdrowskich. Stan prawny uzdrowska został uszczegółowiony w Statucie Uzdrowska oraz w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W obrębie gminy funkcjonują trzy strefy ochrony uzdrowskiej, w których obowiązują odmiennych zasad zabudowy i zagospodarowania terenów:

- a) strefa A o powierzchni 131,5 ha posiadająca 82% wskaźnik terenów zielonych,
  - b) strefa B o powierzchni 476,1 ha posiadająca 75% wskaźnik terenów zielonych,
  - c) strefa C o powierzchni 7386,3 ha posiadająca 83% wskaźnik terenów biologicznie czynnych.
- Łączna powierzchnia uzdrowska wynosi 7993,9 ha.

ROZDZIAŁ 4.**Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej**

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy uwzględnia się, w szczególności ochronę zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru i ich otoczenia oraz innych zabytków nieruchomych, znajdujących się w gminnej ewidencji zabytków.

Ochronie i opiece podlegają, bez względu na stan zachowania:

- 1) zabytki nieruchome będące, w szczególności:
  - a) krajobrazami kulturowymi,
  - b) układami urbanistycznymi, ruralistycznymi i zespołami budowlanymi,
  - c) dziełami architektury i budownictwa,
  - d) dziełami budownictwa obronnego,
  - e) obiektami techniki, a zwłaszcza kopalniami, hutami, elektrowniami i innymi zakładami przemysłowymi,
  - f) cmentarzami,
  - g) parkami, ogrodami i innymi formami zaprojektowanej zieleni,
  - h) miejscami upamiętniającymi wydarzenia historyczne bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji;
- 2) zabytki ruchome,
- 3) zabytki archeologiczne będące, w szczególności:
  - a) pozostałościami terenowymi pradziejowego i historycznego osadnictwa,
  - b) cmentarzyskami,
  - c) kurhanami,
  - d) reliktnami działalności gospodarczej, religijnej i artystycznej.

Ochronie mogą podlegać nazwy geograficzne, historyczne lub tradycyjne nazwy obiektu budowlanego, placu, ulicy lub jednostki osadniczej.

4.1. Obszary i obiekty zabytkowe podlegające ochronie na terenie miasta i gminy Gołdap

- a) Obszary i obiekty wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków

Ścisłej ochronie prawnej na podstawie przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami podlegają obiekty i obszary wpisane do rejestru zabytków. Tabela nr 3 zawiera wykaz 34 obiektów zlokalizowanych na terenie miasta i gminy Gołdap, które wpisane zostały do wojewódzkiego rejestru zabytków.

Tabela 3.

Lp.	Obiekt zabytkowy	Numer i data decyzji
1.	Gołdap, część miasta Gołdap /układ urbanistyczny wg opisu w decyzji/	A-182, 10 listopada 1956 NR KULT.V-2B/69-30-56
2.	Gołdap, Cmentarz żołnierzy rosyjskich z I wojny światowej	A-3369, 6 czerwca 1992 WKZ 534/910/D/92
3.	Gołdap, kościół ewangelicki ob. rzymskokatolicki paw. NMP Matki Kościoła Gołdap, kościół ewangelicki /ruina/ wieża gotycka	A-9/S, 13 lutego 1979 KL.WKZ 534/9/D/79; A-137, 22 marca 1956 NR KULT. V-2B-10-49-56
4.	Gołdap, kościół par. p.w. św. Leona, u. Wojska Polskiego	nr rej. 527 z 07.10.1986 r.
5.	Gołdap, ul. Cmentarna, Cmentarz ewangelicki //	A-3810, 16 marca 1995 WKZ 534/1025/D/95
6.	Gołdap, ul. Cmentarna, Cmentarz żydowski	A-3809, 16 marca 1995 WKZ 534/1026/D/95
7.	Gołdap, ul. Jaćwieska 004 A, magazyn zbożowy	A-36623, 1 stycznia 1994 WKZ 534/985/D/94
8.	Gołdap, ul. Mazurska 011, budynek mieszkalny	A-535/S, 30 grudnia 1986 KL.WKZ 534/535/D/86
9.	Gołdap, ul. Mazurska 009, budynek mieszkalny	A-530/S, 7 października 1986 KL.WKZ 534/530/D/86
10.	Gołdap, ul. Mazurska 005, budynek mieszkalny	A-528/S, 7 października 1986 KL.WKZ 534/528/D/86
11.	Gołdap, ul. Mazurska 007, budynek mieszkalno-usługowy	A-529/S, 7 października 1986 KL.WKZ 534/529/D/86
12.	Gołdap, ul. Partyzantów / Wolności, zespół dawnych koszar piechoty Hrabiego Donhoffa	A-4468, 14 czerwca 2007 IZAR(JD)-4100/5-91/06/07
13.	Gołdap, Plac Zwycięstwa 015, dom	A-3680, 23 marca 1994 WKZ 534/991/D/94

14.	Gołdap, Plac Zwycięstwa 014, dom	A-3678, 23 marca 1994 WKZ 534/989/D/94
15.	Gołdap, Plac Zwycięstwa 020, dom	A-4183, 21 czerwca 2000 SOZ.IZN-5340/237/2000
16.	Gołdap, ul. Suwalska /Padrewskiego/, wieża ciśnień	A-3208, 8 listopada 1991 WKZ 534/858/D/91
17.	Gołdap, ul. Suwalska, cmentarz wojenny z I wojny światowej	A-328/S, 10 marca 1983 KL.WKZ 534/328/D/83
18.	Gołdap, ul. Tatyży 009, budynek mieszkalny	A-533/S, 7 października 1986 KL.WKZ 534/328/D/83
19.	Gołdap, ul. Wolności 015, dom	A-3679, 23 marca 1994 WKZ 534/990/D/94
20.	Gołdap, Gołdap, ul. Wolności, 013, dom	A-3677, 23 marca 1994 WKZ 534/988/D/94
21.	Gołdap, Gołdap, ul. Wolności, 011, dom	A-3681, 23 marca 1994 WKZ 534/987/D/94
22.	Botkuny, dwa wiadukty kolejowe	A-1289, 15 maja 1979 KL.WKZ 534/34/79
23.	Bronisze, cmentarz ewangelicki	A-2609, 11 stycznia 1989 KL.WKZ 534/637/D/89
24.	Dzięgiele, cmentarz ewangelicki	A-3226, 20 listopada 1991 WKZ 534/876/D/91
25.	Gieraliszki, zespół dworsko-parkowy (dwór, piwnica, obora, budynek gosp.)	A-3836, 4 września 1995 WKZ 534/1034/D/95
26.	Górne, kościół /ruina/	A-199, 25 stycznia 1957 NR KULT.V-2B-17-94-57
27.	Grabowo, cmentarz wojenny żołnierzy niemieckich z II wojny światowej	A-1018/S, 13 lutego 1985 WKZ 534/1018/D/95
28.	Grabowo, kościół parafialny p.w. Matki Boskiej Różańcowej	A-1690, 30 czerwca 1986 KL.WKZ 534/511/D/86
29.	Niedrzewica, park dworski wraz z przyległym terenem zabudowy gospodarczej i mieszkalnej	A-1981, 31 marca 1987 KL.WKZ 534/D/87
30.	Podgórze, cmentarz ewangelicki	A-951, 15 marca 1993
31.	Rakówko, park dworski wraz z przyległym terenem	A-3204, 4 listopada 1991 WKZ 534/855/D/91
32.	Wilkasy, park dworski	A-2588, 15 listopada 1988 KL.WKZ 534/188/D/88
33.	Wronki Wielkie - Podgórze, cmentarz ewangelicki	A-3463, 15 kwietnia 1993 WKZ.534/951/D/93
34.	Wronki Wielkie, cmentarz żołnierzy radzieckich z II wojny światowej	A-3283, 26 lutego 1992 WKZ 534/905/D/92

b) Zabytki archeologiczne wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków

W granicach gminy znajdują się następujące zabytki archeologiczne wpisane do wojewódzkiego rejestru zabytków archeologicznych:

- stanowisko C-114 zespół osadnictwa pradziejowego ze schyłkowego paleolitu i mezolitu oraz wczesnej epoki brązu - decyzja z dnia 10.10.1966 r. (obszar AZP 12-78, nr M. 1, Nr Ob. 1),
- stanowisko C-035 grodzisko - decyzja z dnia 20.10.1966 r. (obszar AZP 13-78, nr M. 1, Nr Ob. 4).

Wykaz stanowisk archeologicznych gminnej ewidencji zabytków stanowi aneks nr 2 do niniejszego studium.

c) Zabytki wpisane do gminnej ewidencji zabytków

Studium ustala obowiązek objęcia ochroną wszystkich obiektów i obszarów ujętych w Gminnej Ewidencji Zabytków Miasta i Gminy Gołdap. Należy podkreślić, że jest to zbiór otwarty, podlegający ciągłej weryfikacji. ~~Aktualny wykaz obiektów znajdujących się w Gminnej Ewidencji Zabytków stanowi aneks nr 1 do studium.~~

Realizacja zadań z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami realizowana jest na podstawie Gminnego programu opieki nad zabytkami podjętego Uchwałą Nr XLVI/359/2021 z dnia 28 grudnia 2021 r. w sprawie „Gminnego programu opieki nad zabytkami gminy Gołdap na lata 2021 – 2024”.

Ochroną prawną objęte są wszystkie zabytki oraz stanowiska archeologiczne ujęte w Gminnej Ewidencji Zabytków.

4.2. Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej

Dla miasta i gminy Gołdap ustala się następujące zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej:

- a) w przypadku prowadzenia prac na obiektach wpisanych do rejestru i w ich otoczeniu oraz w granicach obszaru wpisanego do rejestru zabytków należy uzyskać pozwolenie wojewódzkiego konserwatora zabytków,
- b) wszelkie roboty budowlane oraz działania mogące prowadzić do zmiany wyglądu budynków historycznych lub obszarów wpisanych do rejestru zabytków, a także działania mogące naruszać

- ich ekspozycję (w tym montaż wszelkiego rodzaju urządzeń technicznych, tablic i reklam) wymagają uzyskania pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków (zgodnie z przepisami odrębnymi),
- c) pozwolenie na prowadzenie robót budowlanych lub rozbiórkę obiektu budowlanego niewpisanego do rejestru zabytków, a ujętego w gminnej ewidencji zabytków wydaje właściwy organ w uzgodnieniu z wojewódzkim konserwatorem zabytków,
  - d) w odniesieniu do zabytków architektury, zabytków techniki zakazuje się dokonywania zmian mogących doprowadzić do utraty wartości zabytkowej (wyburzania, nadbudowy, zmian kształtu dachów, zmian rodzaju pokrycia dachowego, zmian w obrębie elewacji z wyłączeniem prac adaptacyjnych uwzględniających walory zabytkowe obiektów, dokonanych na podstawie wytycznych konserwatorskich oraz zmian wynikających z ustaleń zdobytych na podstawie badań naukowych i konserwatorskich),
  - e) w odniesieniu do zabytków archeologicznych ochronie podlegają nawarstwienia kulturowe, a wszelkie prace ziemne podejmowane na ich terenie należy poprzedzić badaniami archeologicznymi lub prowadzić pod nadzorem archeologicznym, na które należy uzyskać pozwolenie zgodnie z przepisami o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami,
  - f) w odniesieniu do zabytkowych parków i cmentarzy ochroną należy objąć drzewostan, elementy małej architektury, nagrobki, kaplice, ogrodzenia, a także kompozycję przestrzenną (aleje, układ kwater),
  - g) należy zwrócić szczególną uwagę na ochronę ekspozycji istniejących obiektów zabytkowych, jak również elementów krajobrazowych - obowiązuje ochrona historycznego krajobrazu kulturowego z ekspozycją na historyczne dominanty, zieleni i układ drogowy,
  - h) w odniesieniu do stanowisk archeologicznych wpisanych do rejestru zabytków archeologicznych o własnej formie terenowej obowiązuje zakaz realizacji inwestycji budowlanych i działalności rolniczej (postuluje się pozostawienie terenu jako nieużytek),
  - i) w przypadku realizowania inwestycji na obszarze stanowiska archeologicznego, znajdującego się w ewidencji zabytków AZP, prace ziemne należy poprzedzić weryfikacyjnymi sondażowymi badaniami archeologicznymi niezbędnymi do zajęcia stanowiska archeologicznego do zagospodarowania terenu,
  - j) inwestycje dotyczące infrastruktury technicznej (liniowe) w obrębie nawarstwień kulturowych powinny być prowadzone pod stałym nadzorem archeologicznym,
  - k) działalność inwestycyjna na obszarach objętych ochroną konserwatorską powinna uwzględniać zachowanie i kontynuację historycznych układów zabudowy oraz adaptację istniejących obiektów do nowej funkcji pod warunkiem utrzymania ich charakteru, preferowane są działania rekonstrukcyjne odnośnie formy i gabarytów obiektów,
  - l) parametry i wskaźniki nowej zabudowy i zagospodarowania terenu dla zapewnienia ciągłości w kształtowaniu architektury lokalnej powinny nawiązywać do historycznych elementów podlegających ochronie, w tym: linii zabudowy, skali zabudowy, sposobu lokalizacji i rozmieszczenia budynków, formy i gabarytów budynków oraz rodzaju stosowanych lokalnie materiałów budowlanych,
  - m) dopuszcza się możliwość wprowadzenia rozwiązań architektonicznych uwzględniających nowoczesne technologie w zakresie formy budynku jak i kształtowania sylwety dachu przy zachowaniu wyżej wymienionych elementów podlegających ochronie; w przypadku rozbudowy i dobudowy do istniejących budynków, formę dachu oraz kąt nachylenia połaci dachowej należy dostosować do budynku istniejącego,
  - n) w odniesieniu do nowej zabudowy obowiązuje zasada dostosowania do sąsiadujących obiektów historycznych o tej samej funkcji pod względem gabarytów, wysokości, bryły (w tym kierunku kalenicy, spadku połaci dachowych) oraz pokrycia dachów, formy architektonicznej, materiałów budowlanych (dachówka ceramiczna, cegła, kamień, tynki o tradycyjnej fakturze, drewno itp.).

Działalność inwestycyjną na obszarach objętych ochroną należy prowadzić zgodnie z zasadami integracji konserwatorskiej, w tym:

- a) zachowaniem i kontynuacją historycznych układów zabudowy,
- b) ochronie istniejących obiektów zabytkowych,
- c) nawiązaniem formą, detalem architektonicznym i rozplanowaniem nowej zabudowy do zabudowy tradycyjnej,
- d) zachowaniem historycznych zespołów osiedleńczych wraz z siecią dróg i zielenią wysoką,
- e) zachowaniem zasadniczych elementów historycznego rozplanowania ulic i placów,
- f) przebudową obiektów dysharmonicznych,
- g) stosowaniem materiałów budowlanych nawiązujących swoim wyglądem do materiałów tradycyjnych,
- h) zasadą adaptacji istniejących obiektów do nowej funkcji pod warunkiem utrzymania ich charakteru.

ROZDZIAŁ 5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji

5.1. Komunikacja drogowa

W celu zapewnienia optymalnych powiązań obszaru gminy Gołdap z zewnętrzną siecią komunikacyjną oraz optymalnego funkcjonowania wewnętrznej sieci drogowej studium ustala podział funkcjonalny dróg publicznych na układ: nadrzędny, podstawowy i uzupełniający.

a) układ nadrzędny

Droga krajowa nr 65 relacji granica państwa - Gołdap - Olecko - Ełk - Grajewo - Białystok - granica państwa stanowi nadrzędny układ komunikacyjny. Lokalizację miejsc obsługi podróżnych należy realizować według projektów wyżej wymienionych dróg, przy uwzględnieniu przepisów dotyczących warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi i ich usytuowanie.

Droga krajowa nr 65 wraz z obwodnicą miasta Gołdap jest klasy GP (główna ruchu przyspieszonego). Parametry, w tym odstęp między skrzyżowaniami, szerokość w liniach rozgraniczających, lokalizację urządzeń sieci infrastruktury technicznej, lokalizację reklam emitujących zmienne światło oraz odległość obiektów budowlanych od zewnętrznej krawędzi jedni powinny wynikać z przepisów odrębnych. Lokalizacja obiektów związanych z obsługą ruchu drogowego przy drodze krajowej, w tym w zakresie odległości między planowanymi obiektami i włączeń do drogi krajowej, powinna wynikać z aktualnych przepisów.

Należy uwzględnić rozwiązania techniczne i rezerwę terenu dla potrzeb budowy odcinka zgodnie z projektem „Rozbudowa drogi krajowej nr 65 na odcinku Gołdap - Kowale Oleckie”. Pas terenu rezerwowany dla potrzeb drogi krajowej powinien wynikać z przepisów odrębnych i wynosić minimum 50 m w liniach rozgraniczających.

Przy projektowaniu nowej zabudowy należy uwzględnić potencjalne uciążliwości związane z hałasem i drganiami. Rozwiązania techniczne powinny zmniejszać uciążliwości związane z hałasem i drganiami do dopuszczalnego poziomu zgodnego z przepisami odrębnymi.

W związku z zakończeniem budowy obwodnicy miasta Gołdap niezbędne jest dostosowanie układu sieci pozostałych dróg publicznych. ~~Zmiana przebiegu dróg wojewódzkich uwzględniająca lokalizację początku na przecięciu z drogą wyższej kategorii została zaznaczona na rysunku studium. Na rysunku studium pokazano dwie propozycje dotyczące nowego przebiegu drogi wojewódzkiej nr 651, która pozwoliłaby na obejście miasta Gołdap od strony wschodniej (łącząc obecną drogę wojewódzką w miejscowości Botkuny z drogą krajową DK65 w okolicach miejscowości Jabramowo).~~

Studium ustala również, że niewykorzystane tereny pod przebudowę układu drogowego należy zagospodarować zgodnie z kierunkami ustalonymi dla terenów sąsiednich.

b) układ podstawowy

Drogi układu podstawowego powinny zapewniać powiązanie obszaru gminy z siedzibą powiatu oraz pełnić funkcję głównych powiązań sieci osadniczej na obszarze gminy. Do układu podstawowego zaliczono drogi wojewódzkie oraz niektóre drogi powiatowe i gminne. W granicach gminy Gołdap występują dwie drogi wojewódzkie 650 i 651. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego zatwierdzony uchwałą Sejmiku Województwa w dniu 12 lutego 2002 roku ze zmianami zakłada dla dróg wojewódzkich nr 650 i 651 klasę techniczną G (główną). Drogi i ulice przebiegające przez teren gminy zaliczone do układu podstawowego przedstawiono w tabeli 4.

Tabela nr 4

Lp.	Numer	Typ	Przebieg
1	651	wojewódzka	Gołdap – Żytkiejmy (z propozycją obejścia od strony wschodniej miasta Gołdap)
2	650	wojewódzka	ul. Wojska Polskiego
3	650	wojewódzka	Gołdap - Węgorzewo
4	4836N	powiatowa	ul. Przytorowa
5	4810N	powiatowa	ul. Kolejowa
6	1879N	powiatowa	Grabowo - Dunajek - Wierzbianki Małe

7	1815N	powiatowa	Gołdap-Skoczce-Rogale-Rapa-Budry-Radziszewo-dr. nr 1732N(Pozezdrze)
8	1794N	powiatowa	dr. kraj. nr 65 (Dziągiele) - Żelazki - gr. woj. (Garbas)
9	1790N	powiatowa	dr. nr 1879N - Pogorzal (dr. kraj. nr 65)
10	137530N	gminna	ul. Warszawska
11	137529N	gminna	ul. Królewiecka
12	137528N	gminna	Plac Zwycięstwa
13	137527N	gminna	część ul. Lipowej
14	137526N	gminna	ul. Okrężna
15	137525N	gminna	ul. Mazurska
16	137524N	gminna	ul. Gumbińska
17	137507N	gminna	ul. Stadionowa

c) układ pomocniczy

Wspomaga układ podstawowy w bezpośredniej obsłudze komunikacyjnej gminy, zapewnia obsługę sieci osadniczej skupionej i rozproszonej. Studium zakłada stopniową przebudowę wybranych dróg układu pomocniczego zgodnie z przepisami o drogach publicznych, do parametrów technicznych drogi klasy „L” - lokalnej dla dróg powiatowych lub do parametrów technicznych klasy „D” - dojazdowa dla dróg gminnych. Do układu pomocniczego należą wybrane drogi powiatowe oraz drogi gminne przedstawione w tabeli nr 5.

Tabela nr 5

Lp.	Numer	Typ	Przebieg
1	4832N	powiatowa	Plac Zwycięstwa
2	4831N	powiatowa	ul. Partyzantów
3	4820N	powiatowe	ul. 1 Maja
4	4816N	powiatowa	część ul. Lipowej
5	4811N	powiatowe	ul. Kombatantów
6	4808N	powiatowa	ul. Jeziorowa
7	4803N	powiatowe	ul. Chopina
8	4801N	powiatowe	ul. Armii Krajowej
9	1900N	powiatowa	Skoczce - Borkowo - Grygieliszki - Łobody - Bałupiany
10	1885N	powiatowa	Nasuty - Golubie Wężewskie - Wężewo
11	1883N	powiatowa	Kozaki - Zatyki - Wilkasy
12	1881N	powiatowe	Gołdap - Suczki - Pitrasze - Kamionki
13	1881N	powiatowa	ul. Konstytucji 3 Maja
14	1792N	powiatowa	dr. kraj. nr 65 - Górne - Zawiszyn (dr. woj. nr 651)
15	1788N	powiatowe	dr. woj. nr 650 (Boćwinka) - Różańsk Wlk. - Własy - dr. woj. nr 650
16	1784N	powiatowa	Gołdap - Mażucie - Rogale
17	1768N	powiatowa	Surminy - Rożyńsk M. - Juchnajcie
18	137521N	gminna	ul. Konopnickiej
19	137508N	gminna	ul. Polna
20	137045N	gminne	dr. pow. nr 1881N - Kozaki

21	137043N	gminne	Żelazki - gr. woj. (Bitkowo)
22	137042N	gminne	dr. woj. nr 651 (Rakówko) - Czarnówko
23	137041N	gminne	dr. woj. nr 651 - Botkuny - Kolniszki - Regiele - Górne
24	137032N	gminne	dr. pow. nr 1790N (Kowalki)- dr. pow. nr 1881N (Pietrasze)
25	137027N	gminne	dr. woj. nr 650 (Wronki) - dr. pow. nr 1883N
26	137011N	gminne	dr. pow. nr1815N (Skocze) - dr. pow. nr 1788N (Włosy)

Kierunki rozwoju sieci komunikacji drogowej:

- a) rozdzielenie w układzie drogowym docelowo funkcji obsługi ruchu od obsługi zagospodarowania, poprzez działania na rzecz wytworzenia czytelnego układu wyspecjalizowanych dróg i ulic (przebiegi, parametry techniczne i dostępność jezdni ulic muszą odpowiadać funkcjom przez nie pełnionym w obsłudze różnych rodzajów ruchu: tranzytowego, docelowo źródłowego i wewnętrznego, a także obsłudze zagospodarowania),
- b) budowę obejścia miasta Gołdap od strony wschodniej od drogi wojewódzkiej nr 651 w miejscowości Botkuny do drogi krajowej DK65 w okolicach miejscowości Jabramowo (początek obwodnicy miasta Gołdap),
- c) przebudowę nadrzędnego i podstawowego układu drogowego obejmującego drogi krajowe i wojewódzkie (wraz z przebudową istniejących skrzyżowań, które należy dostosować do obowiązujących standardów) zgodnie z założeniami koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
- d) studium ustala możliwość lokalizacji miejsc obsługi podróży (MOP) i parkingów wzdłuż dróg zaliczanych do nadrzędnego i podstawowego układu komunikacyjnego zgodnie z projektami, niezależnie od kierunków rozwoju zabudowy pokazanych na rysunku studium,
- e) utrzymanie statusu i standardu istniejących dróg powiatowych i gminnych zaliczanych do uzupełniającego układu komunikacyjnego wraz z zapewnieniem środków na ich przebudowę i utrzymanie,
- f) budowę odcinków dróg przebiegających przez tereny zabudowane z uwzględnieniem ruchu pieszego i rowerowego (chodniki, ścieżki rowerowe, ciągi pieszce), a także budowę parkingów i miejsc postojowych,
- g) właściwe (zgodne z przepisami odrębnymi) oznakowanie istniejących ulic i dróg,
- h) zapewnienie w miarę możliwości dostępności zewnętrznej gminy, w powiązaniach krajowych i regionalnych,
- i) usprawnienie powiązań wewnętrznych,
- j) zmniejszenie uciążliwości ruchu drogowego w obrębie stref ochrony uzdrowiskowej "A" i "B" oraz dla mieszkańców wsi,
- k) poprawa warunków bezpieczeństwa ruchu, w tym pieszego i rowerowego,
- l) poprawa warunków obsługi komunikacją zbiorową w powiązaniach wewnętrznych i zewnętrznych,
- m) poprawa warunków obsługi transportu ładunków,
- n) dla odcinków dróg położonych w sąsiedztwie brzegów jezior i rzek wykonanie w ramach ich przebudowy, odprowadzenia wód deszczowych do odbiorników zapewniających zabezpieczenie wód powierzchniowych przed zanieczyszczeniami,
- o) w trakcie projektowania systemu komunikacyjnego należy uwzględnić konieczność realizacji dróg pożarowych wynikających z przepisów odrębnych.

Efektywnym sposobem podniesienia bezpieczeństwa ruchu drogowego, poprawy warunków środowiskowych i szeroko rozumianych warunków społecznych życia oraz porządkowania przestrzeni publicznej jest tworzenie stref ruchu uspokojonego dróg będących własnością gminy. Przez uspokojenie ruchu rozumie się uporządkowanie komunikacyjnego sposobu użytkowania drogi dostosowanie go do jej funkcji niekomunikacyjnych i charakteru kulturowego. Uzyskuje się to dzięki:

- przekształceniu struktury układu ulicznego w sposób, pozwalający na wyeliminowanie z uspokojonego obszaru ruchu z nim niezwiązanego,
- zastosowaniu środków organizacji ruchu i przedsięwzięć budowlanych, mających na celu zmniejszenie agresywności ruchu drogowego, przez obniżenie prędkości poruszających się samochodów i dopuszczenie parkowania tylko w wyznaczonych miejscach.

Oprócz skutków związanych wprost z ruchem ulicznym, uspokojenie ruchu przynosi efekty pośrednie, sprzyjające poprawie szeroko rozumianych warunków środowiska miejskiego:

- zmniejszenie emisji spalin i hałasu w mieście,

- odtworzenie funkcji nietransportowych ulic,
- poprawę warunków krajobrazowych,
- stymulowanie pożądaných inwestycji, przebudowy i rewaloryzacji.

Uspokojenie ruchu w różnych typach zabudowy charakteryzować się będzie odmiennym rozwiązaniem przez wykorzystanie innych metod i środków organizacyjno-technicznych.

5.2. Komunikacja kolejowa

Przez teren gminy i miasta przebiega jedna linia kolejowa nr 41 Elk - Gołdap (znaczenia regionalnego), która po przeprowadzeniu niezbędnych prac, udostępniona zostanie dla potrzeb turystyki. Odbudowa (fragmentów) i rewitalizacja linii kolejowej jako „odnogi” programu Rail Baltica powinna być jednym z priorytetów w działaniach dotyczących rozwoju turystycznego obszaru gminy. Wskazane jest współdziałanie z sąsiednimi gminami w celu utworzenie wspólnego połączenia kolejowego (pasażerskiego), ze szczególnym uwzględnieniem obsługi ruchu turystycznego (np. przewóz rowerów).

5.3. Ścieżki rowerowe

Przez obszar gminy i miasta Gołdap przebiega trasa rowerowa GreenVelo realizowana w ramach programu „Trasy rowerowe w Polsce Wschodniej”, której przebieg nawiązuje do korytarza projektowanej trasy rowerowej Tysiąca Jezior Północnych. Uzupełnieniem trasy jest projektowana trasa rowerowa międzyregionalna Gołdap - Stare Juchy - Orzysz - Mikołajki - Mrągowo - Biskupiec - Olsztyn oraz trasy lokalne. Wyżej wymieniona trasa międzyregionalna w granicach gminy przebiega przez Gołdap - Janowo - Kozaki - Wilkasy - Szeszki zgodnie z oznaczeniami na rysunku studium.

Należy skoordynować działania z gminami sąsiednimi w celu wytyczenia, oznakowania oraz ulepszenia nawierzchni projektowanych tras rowerowych.

Zakłada się budowę układu dróg rowerowych w mieście i gminie, na który składa się sieć dróg lokalnych i dróg rowerowych różnych typów służących do poruszania się rowerem wraz z siecią parkingów i przechowalni rowerów w miejscach źródeł i celów podróży. Może on być realizowany technicznie w postaci sieci złożonych z wydzielonych ścieżek, ścieżek towarzyszących jezdni, wydzielonych pasów dla rowerów na jezdniach, ulic ruchu mieszanego samochodowo-rowerowego (tzw. ulic rowerowych), bądź ciągów pieszo-rowerowych, na których pierwszeństwo mają piesi. Drogi dla rowerów będą prowadzone w pasie drogowo-ulicznym, ze względu na funkcję tego pasa oraz bezpieczeństwo oraz jako drogi turystyczno- rekreacyjne na terenach strefy ochrony uzdrowiskowej i w rejonach przewidywanych lokalizacji usług z zakresu turystyki i wypoczynku. Niezbędna jest budowa elementów infrastruktury uzupełniającej sieć dróg rowerowych: parkingów, stojaków i wiat dla rowerów przed obiektami użyteczności publicznej, sklepami, punktami usługowymi i w obrębie terenów rekreacyjnych. Ścieżki rowerowe należy lokalizować poza pasem drogowym drogi krajowej.

5.4. Łądownisko

W obrębie geodezyjnym Kozaki sporządzono miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w którym część terenu przeznaczono na realizację łądowniska wraz z obiektami obsługi łądowniska. Plan miejscowy przewiduje wykonanie drogi startowej o nawierzchni sztucznej z możliwością wydłużenia pasa startowego. Tory przelotów należy sytuować poza strefą „B” ochrony uzdrowiskowej. Tereny zlokalizowane wokół projektowanego łądowniska należy zarezerwować na ewentualny rozwój przestrzenny oraz funkcjonalny. Należy dążyć do rozszerzenia zakresu działalności w kierunku obsługi turystyki, biznesu, sportu, służb zdrowia, ochrony lasów itp.

5.5. Szlaki wodne

Postuluje się sukcesywny rozwój szlaku wodnego rzeki Gołdapa. Z uwagi na wyjątkowy charakter rzeki należy rozwijać infrastrukturę turystyczną, w tym przede wszystkim stacje, przystanie i kąpieliska. Ustala się możliwość lokalizacji na całym odcinku rzeki obiektów związanych z dostępem do wód publicznych, w tym w szczególności służących turystyce kajakowej.

5.6. Przejście graniczne

Gmina Gołdap od strony północnej graniczy z Obwodem Kaliningradzkim i stanowi jednocześnie zewnętrzną granicę Unii Europejskiej i strefy Schengen. Drogowe przejście graniczne w Gołdapi jest przejściem ogólnodostępnym i całodobowym. Gmina znajduje się w całości w strefie przygranicznej, co skutkuje intensyfikacją działań polityki regionalnej i lokalnej dotyczących współpracy przygranicznej. W celu aktywizacji rozwoju społeczno-gospodarczego podpisano umowę dotyczącą małego ruchu przygranicznego. Lokalizacja przejścia granicznego spowodowała rozwój obszarów działalności

gospodarczej. Planowane inwestycje na obszarze zaznaczonym jako teren działalności gospodarczej, który przylega bezpośrednio do terenu specjalnego jakim jest rejon przejścia granicznego Gołdap - Gusiew nie może utrudniać ustawowych zadań realizowanych przez Straż Graniczną związanych z ochroną granicy państwowej.

ROZDZIAŁ 6.

Kierunki modernizacji i rozbudowy sieci infrastruktury technicznej

Przeprowadzona analiza uwarunkowań rozwoju miasta i gminy Gołdap w zakresie wyposażenia w infrastrukturę techniczną pozwoliła na sformułowanie działań, które powinny być podjęte w celu realizacji zmian w kierunkach zagospodarowania przestrzennego obszaru. Realizacja przyjętych kierunków zagospodarowania przestrzennego wymaga sformułowania polityki przestrzennej wraz z celami, które będą realizowane w przyjętym okresie. Dzięki realizacji zidentyfikowanych celów szczegółowych powinny zostać zrealizowane działania mające na celu:

- zapewnienie optymalnego wyposażenia obszaru miasta i gminy w infrastrukturę techniczną, w tym w szczególności terenów zabudowanych oraz terenów, które będą przeznaczone pod zabudowę z pełnym poszanowaniem zasad ochrony środowiska,
- uwzględnienie aspiracji gminy związanych z działalnością uzdrowską oraz możliwością produkcji energii odnawialnej z pełnym poszanowaniem zasad ochrony środowiska.

6.1. Sieć wodociągowa

Gminna sieć wodociągowa jest zarządzana przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o w Gołdapi. System zaopatrzenia w wodę miasta i gminy Gołdap składa się ze studni głębinowych wraz z siecią dystrybucji wody: 22 studni głębinowych zlokalizowanych na terenie gminy Gołdap, 9 systemów lokalnych ujęć wody wraz z sieciami wodociągowymi. Ujęcia wody znajdują się w następujących miejscowościach: Gołdap, Boćwinka, Górne, Bronisze, Kolniszki, Kowalki, Kozaki, Mażucie, Pogorzal. Możliwość korzystania z wodociągów gminnych posiada 88,4% mieszkańców (3192 odbiorców), w tym na obszarze gminy 70,8% i na obszarze miasta 97,0 %. Bez możliwości podłączenia do sieci wodociągu gminnego pozostają mieszkańcy wsi: Jeziorki, Główka, Pietraszki i Wilkajcie. Łączna długość sieci wodociągowej z przyłączami wynosi 333,2 km.

Gmina Gołdap posiada duże zasoby wód podziemnych, a co za tym idzie dobrze rozbudowaną infrastrukturę uzdatniania wody i sieci dystrybucyjnej. Dobowa zdolność produkcyjna czynnych urządzeń do uzdatniania wody jest wykorzystywana w sposób następujący: Gołdap - ok. 56%, Boćwinka - ok. 43%, Górne - ok. 0,52%, Bronisze - ok. 0,07%, Kolniszki - ok. 0,269%, Kowalki - ok. 0,493%, Kozaki - ok. 0,35%, Mażucie - ok. 0,116%, Pogorzal - ok. 0,31%.

Kierunki rozwoju sieci wodociągowej:

- a) przewiduje się przebudowę i rozbudowę istniejących SUW oraz dostosowanie technologiczne do obowiązującej normy dotyczącej jakości wody, w tym w miejscowości Pogorzal (projekt w opracowaniu),
- b) istniejące, a niewykorzystane studnie zostaną wykorzystane do poboru wody na cele pożarowe lub wykorzystane jako punkty poboru wody w czasie awarii zbiorowego wodociągu,
- c) w pierwszej kolejności przewiduje się rozbudowę sieci na obszarach wskazanych na rysunku studium jako obszary istniejącej zabudowy, a w następnej kolejności jako kierunki rozwoju,
- d) jako priorytetowe należy uznać wyposażenie w sieć wodociągową terenów wskazanych w studium jako kierunki rozwoju działalności gospodarczej,
- e) wszystkie miejscowości wskazane pod zainwestowanie będą wymagały rozbudowy i przebudowy sieci wodociągowej, a kolejność rozbudowy będzie wynikała z planów inwestycyjnych przyjętych przez samorząd,
- f) w trakcie projektowania systemu wodociągowego należy uwzględnić konieczność przeciwpożarowego zaopatrzenia w wodę.

6.2. Kanalizacja sanitarna

Zgodnie z Rozporządzeniem nr 56 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 7 grudnia 2005r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Gołdap część terenu gminy znajduje się obszarze aglomeracji Gołdap - (Dz. Urz. Woj. Warm. - Maz. z 2005 r. Nr 202, poz. 2121). Zasięg aglomeracji oznaczony został na załączniku do rozporządzenia. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych wyznacza datę realizacji systemu kanalizacji zbiorczej ww. aglomeracji.

System kanalizacji sanitarnej miasta i gminy Gołdap oparty jest na działaniu oczyszczalni ścieków o

łącznej wydajności 3269,3 m³/dobę, znajdujących się w następujących miejscowościach:

- Gołdap - oczyszczalnia składająca się z części mechanicznej, biologicznej i osadowej, obsługująca miejscowość Gołdap, Grabowo, Wronki, Rostek, Kozaki, Jabramowo, Niedzwica, Kośmidry, Botkuny, Jurkiszki i Kolniszki,
- Babki - oczyszczalnia mechaniczno-biologiczno-chemiczna, obsługująca miejscowość Babki i Żelazki,
- Galwiecie - oczyszczalnia całkowicie zautomatyzowana i monitorowana w sposób ciągły,
- Boćwinka - oczyszczalnia została przebudowana w 2010 roku i obsługuje miejscowość Boćwinka, Boćwiński Młyn, Różyński Mały i Dąbie,
- Wilkasy,
- Bronisze,
- Mażucie;

Gminna sieć kanalizacyjna zarządzana jest przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o w Gołdapi. Łączny wskaźnik skanalizowania obszaru miasta i gminy wynosi 75%, w tym na obszarze gminy 45% i na obszarze miasta 90%.

Realizacja kierunków działań z zakresu ochrony środowiska w ramach prowadzonych projektów rozbudowy infrastruktury będzie polegać na kolejnym wyłączeniu z pracy oczyszczalni mających trudności z uzyskaniem wyniku jakości ścieków oczyszczonych. Planowana i już realizowana rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej będzie prowadzona równoległe z prowadzeniem sieci wodociągowych.

W pierwszej kolejności do kanalizacji sanitarnej należy podłączyć tereny znajdujące się w granicach udokumentowanego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych Sandr Gołdap (GWZP nr 202).

6.3. Sieć elektroenergetyczna i odnawialne źródła energii

6.3.1. Sieć elektroenergetyczna

Przez teren miasta i gminy Gołdap przebiega linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV relacji Gołdap - Olecko ze stacją elektroenergetyczną 110/15 kV (GPZ) zlokalizowaną w Gołdapi.

W ramach przebudowy sieci energetycznej planowana jest budowa nowej linii elektroenergetycznej 110 kV z Olecka do Gołdapi. Przebieg projektowanej sieci na terenie gminy (długość ok. 14.4 km) pokazano na rysunku studium. Realizacja projektu ma na celu przede wszystkim:

- poprawę bezpieczeństwa energetycznego regionu,
- zwiększenie pewności dostaw energii elektrycznej,
- zwiększenie możliwości przyłączania nowych podmiotów gospodarczych, w tym w szczególności energochłonnych,
- rozwój energetyki odnawialnej, w szczególności wiatrowej.

Dostawa energii elektrycznej do odbiorców miasta i gminy Gołdap odbywa się liniami średniego napięcia 15kV zasilanymi ze stacji elektroenergetycznej 110/15 kV GPZ Gołdap i dalej poprzez stacje transformatorowe 15/0,4 kV oraz linie niskiego napięcia 0,4 kV. Obecnie wszyscy mieszkańcy gminy Gołdap mają zapewnione dostawy energii elektrycznej. Istniejące sieci są poddawane bieżącym konserwacjom.

Każde dodatkowe zapotrzebowanie mocy elektrycznej realizowane będzie poprzez modernizację istniejących stacji transformatorowych 15/0,4 kV lub budowę nowych stacji 15/0,4 kV z podłączeniem do istniejącego układu sieci 15 kV. Sieć terenowa SN 15 kV podlegać będzie sukcesywnej modernizacji, polegającej na wymianie przewodów na liniach napowietrznych na izolowane, z wykorzystaniem istniejących konstrukcji wsporczych. Lokalizacje nowych linii energetycznych średniego napięcia, stacji transformatorowych 15/0,4kV i linii niskiego napięcia należy przewidzieć na terenach ogólnodostępnych oraz w miarę możliwości wzdłuż granic działek. Wymiana sieci napowietrznych na kablowe w pierwszej kolejności powinna być prowadzona na terenach oznaczonych na rysunku studium jako tereny istniejącej zabudowy. Jako priorytetowe ustala się wyposażenie terenów wskazanych jako kierunki zabudowy działalności gospodarczej w sieć elektroenergetyczną dostosowaną do specyfiki obszaru i zapotrzebowania odbiorców.

6.3.2. Odnawialne źródła energii

Na rysunku studium wyznaczono obszary, na których rozmieszczone są urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW, które uwzględniają lokalizację turbin wiatrowych istniejących oraz projektowanych, w tym posiadających pozwolenie na budowę.

Dla wyżej wymienionych obszarów, studium ustala strefy ochronne związane z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenów zgodnie z oznaczeniami na rysunku studium. W wyznaczonych strefach ustala się zakaz lokalizacji funkcji mieszkaniowej i funkcji związanych ze stałym pobytem ludzi, w tym agroturystyki.

Postuluje się opracowanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów wskazanych w studium jako obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW oraz stref ochronnych związanych są z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu.

W trakcie realizacji planu miejscowego należy uwzględnić wpływ wyżej wymienionych inwestycji na:

- lokalne zasoby przyrodnicze w miejscu lokalizacji oraz w jego otoczeniu, a w szczególności na naturalne zbiorowiska roślinne,
- walory krajobrazowe terenów i obiektów objętych ochroną konserwatorską,
- zespoły przyrodnicze gminy i regionu, ze szczególnym uwzględnieniem ornitofauny i chiropterofauny,
- szlaki migracyjne zwierząt oraz miejsca ich odpoczynku w trakcie sezonowych wędrówek, ze szczególnym uwzględnieniem ornitofauny,
- obszary objęte ochroną prawną położone na terenie gminy Gołdap i gmin sąsiadujących,
- potencjalnie występujące w obrębie miejsc przewidzianych do zmiany sposobu zagospodarowania gatunki ujęte w konwencji Berneńskiej, Bońskiej (w tym w dodatkowych przepisach w sprawie ochrony nietoperzy), przepisach Unii Europejskiej, oraz w czerwonych listach i czerwonych księgach gatunków zagrożonych.

Ustalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dotyczące terenów pod budowę urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii a także ich stref ochronnych związanych z ograniczeniami w zabudowie, zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu powinny ograniczać możliwość występowania niekorzystnych oddziaływań na środowisko (specyficznych dla danego rodzaju urządzeń), w tym na zdrowie i życie ludzi. Przed wyborem konkretnej lokalizacji elektrowni wiatrowych należy przeprowadzić analizę obliczeniową przewidywanych oddziaływań akustycznych. Odległość poszczególnych elektrowni wiatrowych od terenów zabudowy przeznaczonej na stały pobyt ludzi (podlegających ochronie przed hałasem na podstawie obowiązujących przepisów) powinna być ustalona w oparciu o wyniki analiz oraz aktualne przepisy. Ustalając lokalizację elektrowni oraz konstrukcję turbin należy kierować się zasadą minimalizacji oddziaływań akustycznych, zarówno o częstotliwościach słyszalnych dla człowieka, jak i niesłyszalnych (infradźwięki) oraz wyeliminowaniem zagrożeń dla zdrowia ludzi (zgodnie ze współczesną wiedzą w tej dziedzinie).

W dokumentach planistycznych należy uwzględnić zarówno zabudowę istniejącą, jak również zabudowę projektowaną, w tym posiadającą prawomocne decyzje o pozwoleniu na budowę.

Wprowadza się zakaz lokalizowania dużej energetyki wiatrowej w odległości do 2000 m od zabudowy mieszkaniowej (istniejącej i wyznaczonej w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego).

Na obszarze gminy Gołdap przewiduje się wyznaczenie obszarów, na których rozmieszczone będą wolnostojące urządzenia fotowoltaiczne wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy zainstalowanej większej niż 500 kW wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu. Dopuszcza się lokalizację tego typu instalacji na całym obszarze gminy z wyłączeniem terenów objętych ochroną na podstawie przepisów obowiązujących, w tym przepisów o ochronie przyrody, przepisów Prawa wodnego, przepisów o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami i innych przepisów odrębnych.

6.4. Gospodarka odpadami stałymi

Gospodarka odpadami na terenie miasta i gminy Gołdap realizowana jest na podstawie „Gminnego regulaminu gospodarki odpadami”. Docelowo w ramach powołanego Związku Międzygminnego „Gospodarka Komunalna” z siedzibą w Ełku problem odbioru odpadów z miasta i gminy Gołdap oparty jest na wspólnych zasadach funkcjonowania międzygminnego systemu (skupiającego 12 gmin) ze składowiskiem odpadów w Siedliskach koło Ełku.

Głównymi założeniami tworzonego systemu gospodarki odpadami są:

- zapewnienie ekonomicznego i technologicznego uzasadnienia zastosowanych rozwiązań całego systemu gospodarki odpadami w oparciu o ZUO w Siedliskach k/Ełku,
- zbudowanie modelu dającego gwarancję obsługi wszystkich mieszkańców na równych zasadach przy zachowaniu równego poziomu cenowego,
- zapewnienie dostarczenia strumienia odpadów (zmieszanych jak i zebranych w wyniku selektywnej zbiórki) do instalacji w Siedliskach k/Ełku,
- zapewnienie możliwości monitorowania całego strumienia odpadów,
- wzbogacenie systemu gospodarki odpadami o skuteczny program edukacji ekologicznej społeczeństwa.

Ze względu na specyfikę przedsięwzięcia (12 gmin) i dużą rozciągłość obszaru (ok. 100 km) podzielono go na trzy podregiony, obsługiwane przez stacje przeładunkowe oraz jeden region obsługiwany bezpośrednio przez ZUO w Siedliskach. Na terenie gminy Gołdap jest to stacja przeładunkowa w

Kośmidrach zlokalizowana w sąsiedztwie oczyszczalni ścieków.

W związku z przystąpieniem do między gminnego systemu gospodarki odpadami należy wdrożyć następujące działania:

- objęcie umowami odbioru śmieci wszystkich gospodarstw domowych na terenie miasta i gminy,
- objęcie umowami odbioru śmieci wszystkich właścicieli zabudowy rekreacyjnej i turystycznej,
- wprowadzenie i upowszechnienie programu selektywnej zbiórki odpadów,
- utworzenie na terenie gminy punktów skupu odpadów przeznaczonych do ponownego wykorzystania,
- wdrożenie w szkołach podstawowych programów edukacyjnych w tym zakresie.

Na terenie miasta i gminy Gołdap zakończona została rekultywacja dwóch składowisk odpadów innych niż niebezpieczne: przy ul. Gumbińskiej w Gołdapi i w miejscowości Kośmidry. Rekultywacja polegała na ukształtowaniu powierzchni składowiska, przyjęciu odpowiedniej konstrukcji okrywy rekultywacyjnej, odgazowaniu i odwodnieniu nasadzeniach roślinności. Na terenie gminy nie stwierdzono problemu dzikich wysypisk śmieci.

Na terenie miasta i gminy Gołdap nie przewiduje się lokalizacji składowisk odpadów niebezpiecznych, w tym odpadów radioaktywnych.

6.4. Sieć gazowa

Obecnie miasto Gołdap zaopatrywane jest w części z importowanego z Rosji skroplonego gazu ziemnego. W perspektywie kilku lat planowana jest budowa rozprężni gazu, która umożliwi zaopatrywanie z sieci pojedynczych odbiorców. Poza obszarem miasta Gołdap sieć gazowa nie występuje.

Planowane jest wybudowanie gazociągu, który połączy najważniejsze miasta północno- wschodniej części Mazur i Podlasia. Inwestycja realizowana będzie w ramach dwóch projektów: dostawy metanu z dwóch źródeł na Wschodzie Mazur łącznie z pobudzeniem energetyki ekologicznej oraz dokończenie gazyfikacji Mazur i Podlasia z podłączeniem do systemu bloku szczytowego EC Ostrołęka. Gmina powinna przystąpić do stworzenia koncepcji gazyfikacji miasta i gminy Gołdap, w którym zostałyby dokładnie określone zapotrzebowanie na dostawę gazu dla poszczególnych obszarów miasta i gminy. Projekt powinien powstać w konsultacji z właścicielami i dystrybutorami gazu obsługującymi teren gminy, którzy wyrażają gotowość rozbudowy sieci w zakresie wskazanym przez zamawiającego.

ROZDZIAŁ 7.

Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Studium ustala tereny, na których będą realizowane inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym. Zasady realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym oraz źródła finansowania powinny zostać ustalone w wieloletnim planie inwestycyjnym gminy. Jako obszary inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym na terenie miasta i gminy Gołdap wyznacza się następujące obszary:

- a) tereny przestrzeni publicznych obejmujące teren Placu Zwycięstwa w mieście Gołdap,
- b) budowa obejścia miasta Gołdap po wschodniej stronie, pomiędzy drogą wojewódzką nr 651 (od miejscowości Botkuny) i drogą krajową DK 65 (obwodnica Gołdapi),
- c) budowę i przebudowa sieci i urządzeń infrastruktury technicznej w ramach projektu porządkowania gospodarki wodno-kanalizacyjnej,
- d) realizację lokalnych ścieżek rowerowych wchodzących w skład sieci infrastruktury komunikacyjnej,
- e) urządzenie i utrzymanie kąpielisk, plaż i przystani,
- f) tereny organizacji imprez masowych,
- g) teren przewidziany pod rozbudowę cmentarza,
- h) tereny przewidziane pod budowę i przebudowę dróg gminnych zaliczanych do uzupełniającego układu komunikacyjnego,
- i) inne cele realizowane w poszczególnych miejscowościach na terenie gminy np.: place zabaw, obiekty rekreacyjno-sportowe, świetlice wiejskie, strażnice OSP, parkingi przy obiektach użyteczności publicznej, punkty segregacji odpadów, schroniska dla zwierząt, itp.

ROZDZIAŁ 8.

Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Do zadań ponadlokalnych wynikających z opracowywanych programów wojewódzkich oraz innych dokumentów, w tym także z koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju oraz planu zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego należą:

- ~~a) modernizacja drogi krajowej nr 65 granica państwa – Gołdap – Olecko – Elk – Białystok do parametrów klasy GP;~~
  - ~~b) modernizacja drogi wojewódzkiej nr 650 Barciany – Węgorzewo – Gołdap do parametrów technicznych klasy G;~~
  - ~~c) modernizacja drogi wojewódzkiej nr 651 Gołdap – Szypliszki do parametrów technicznych klasy G;~~
  - ~~d) rozbudowa i modernizacja drogowego przejścia granicznego w Gołdapi;~~
  - ~~e) realizacja i wspieranie programów małej retencji i zalesień na obszarach węzłów hydrograficznych i zachwianej równowagi przyrodniczej w stosunkach wodnych Wzgórz Szeskich;~~
  - ~~f) ustanowienie chronionego obszaru transgranicznego Suwalsko-Wisztynieckiego;~~
  - ~~g) wzmocnienie potencjału usługowego miasta Gołdap w zakresie edukacji, ochrony zdrowia, kultury i obsługi biznesu.~~
- a) budowa linii 110 kV Gołdap – Olecko w ramach: Plan Rozwoju na lata 2017-2022 w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną PGE DYSTRYBUCJA S.A.,
  - b) modernizacja linii 110 kV Wronki – w ramach Gołdap Plan Rozwoju na lata 2017-2022 w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną PGE DYSTRYBUCJA S.A.,
  - c) modernizacja linii 110 kV Gołdap – Filipów w ramach Plan Rozwoju na lata 2017-2022 w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na energię elektryczną PGE DYSTRYBUCJA S.A.,
  - d) budowa i modernizacja sieci kanalizacji sanitarnej w ramach Krajowy program oczyszczania ścieków komunalnych,
  - e) kompleksowa rewitalizacja społeczna, fizyczna, gospodarcza i środowiskowa miast województwa objętych siecią Cittaslow w ramach Kontrakt Terytorialny dla Województwa Warmińsko-Mazurskiego,
  - f) rozbudowa i modernizacja stacji przeładunkowej wraz z Punktem Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów Plan gospodarki odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2016-2022.

ROZDZIAŁ 9.

Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

9.1. Obszary wymagające scalenia i podziału nieruchomości

Na terenie gminy nie przewiduje się wyznaczenia obszarów wymagających przeprowadzenia scalenia i podziału nieruchomości.

9.2. Obszary z możliwością lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²

Na terenie gminy nie przewiduje się wyznaczenia obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

9.3. Obszary przestrzeni publicznej

Poprzez obszary przestrzeni publicznej należy rozumieć obszary o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, poprawy jakości ich życia, sprzyjające nawiązywaniu kontaktów społecznych ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno-przestrzenne. Studium wskazuje jako obszary przestrzeni publicznej:

- tereny obejmujące Plac Zwycięstwa w Gołdapi jako obszar lokalizacji usług o charakterze centrotwórczym, w tym usług administracyjnych oraz innych usług publicznych,
- tereny wskazane na rysunku studium jako obszary otwartej zieleni, rekreacji i sportu zlokalizowane wokół zbiornika wodnego w mieście Gołdap,
- tereny plaż, kąpielisk i przystani oraz inne tereny, na których studium zakłada możliwość organizacji imprez masowych.

ROZDZIAŁ 10.

Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Zakłada się, że realizacja podstawowych celów zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Gołdap oraz właściwe przygotowanie procesów inwestycyjnych będzie wymagało opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla następujących obszarów:

- a) obszar obejmujący wieś Grabowo i Boćwinka,
- b) obszar obejmujący fragment miejscowości Botkuny (pomiędzy drogą wojewódzką a torami kolejowymi) jako teren wskazany do przekształceń funkcjonalnych,
- c) teren kierunkowego rozwoju działalności gospodarczej i usług zlokalizowany wzdłuż obwodnicy miasta Gołdap w zależności od możliwości inwestycyjnych gminy,
- d) bezpośrednie sąsiedztwo projektowanego lądowiska w obrębie Kozaki z uwzględnieniem konieczności realizacji funkcji związanych z obsługą lądowiska jako obszaru o szczególnych uwarunkowaniach rozwojowych, w tym funkcje związane z obsługą ruchu turystycznego oraz funkcje komplementarne,
- e) obszary przestrzeni publicznej,
- f) tereny kierunkowego rozwoju działalności gospodarczej, szczególnie w granicach specjalnej strefy ekonomicznej,
- g) obszary, na których rozmieszczone będą urządzenia wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW oraz stref ochronnych związanych są z ograniczeniami w zabudowie oraz zagospodarowaniu i użytkowaniu terenu; wyżej wymieniony obszar wraz z strefą kontrolną stanowi minimalny teren wskazany do opracowania planu miejscowego, z możliwością podziału na jednostki planistyczne.

ROZDZIAŁ 11.

Kierunki i zasady kształtowania rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Rolnictwo na obszarze gminy spełniać będzie obok funkcji uzdrowiskowej, turystycznej i rekreacyjnej funkcję podstawową. Uznaje się za niezbędne uwzględnianie ekorozwoju w działaniach zmierzających do wykorzystania rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Trwałe uprawy wieloletnie uznaje się za najwyższą wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej gminy. Zakłada się ubytek gruntów rolnych w ilości niezbędnej pod inwestycje związane z rozwojem osadnictwa, infrastruktury technicznej, w tym obsługi transportowej oraz zalesienia. Grunty nieprzydatne dla rolnictwa będą zalesiane, ze szczególnym uwzględnieniem granicy polno-leśnej. Wspierane będą działania, zmierzające do wielokierunkowego rozwoju rolnictwa, rozwoju bazy przetwórczej i magazynowej, łączenia produkcji rolnej z przetwórstwem i agroturystyką. Jako priorytet rozwoju rolnictwa przyjmuje się uruchomienie produkcji zdrowej żywności, przy założeniu ograniczenia wykorzystania środków chemicznych i zmian w sposobie upraw. Jako preferowany kierunek produkcji rolniczej przyjmuje się również produkcję rzepaku i kukurydzy - surowca do biopaliwa. Należy prowadzić działania mające na celu wykorzystanie warunków naturalnych i zasobów pracy do rozwijania rolnictwa ekologicznego, rozwijania upraw zielarskich, przeróbki ziół leczniczych i przemysłowych oraz zmierzające do inwestowania w rozwój bazy surowcowej i przetwórstwa rolno-spożywczego.

Zalecenia i ograniczenia dla obszaru gminy Gołdap:

- należy promować rolnictwo o charakterze ekologicznym,
- obszar przydatny do tworzenia gospodarstw agroturystycznych,
- należy ograniczyć lokalizację ferm bezściółowych oraz dużych ferm zwierzęcych,
- należy dążyć do zmniejszenia odpływu substancji biogenych i organicznych do gruntu i wód.

ROZDZIAŁ 12.

Kierunki i zasady kształtowania leśnej przestrzeni produkcyjnej

Na terenie gminy występują lasy ochronne oraz lasy gospodarcze, które znajdują się w granicach Nadleśnictwa Gołdap, Czerwony Dwór, Olecko. Zdecydowaną większość powierzchni gminy zajmują lasy gospodarcze, w których celem jest produkcja surowca drzewnego. Na terenach lasów o szczególnych walorach przyrodniczych obowiązują szczególne zasady gospodarowania. Funkcje pełnione przez poszczególne lasy determinują wszelkie czynności gospodarcze prowadzone na ich terenie.

Wskaźnik lesistości gminy kształtuje się na poziomie 27 %. Największe kompleksy leśne to: Puszcza Romincka z rezerwatami przyrodniczymi, lasy pokrywające Szeskie Wzgórza, fragmenty Puszczy Boreckiej i Lasów Skaliskich.

Spśród lasów o szczególnych walorach przyrodniczych na terenie gminy znajdują się między innymi:

- a) HCVF - lasy w rezerwachach,
- b) HCVF 2.1. - lasy w obszarach chronionego krajobrazu,
- c) HCVF 4.1. - lasy wodochronne,
- d) HCVF 4.2. - lasy glebochronne.

Na terenie obszarów chronionego krajobrazu obowiązują między innymi następujące ustalenia:

- a) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych, niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania,
- b) zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych,
- c) zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych,
- d) wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i projektowane ścieżki edukacyjno-przyrodnicze.

W ramach racjonalnej gospodarki leśnej przestrzeni produkcyjnej, oprócz wyznaczonych na rysunku studium obszarów przeznaczonych na dolesienia, za względów przyrodniczych bądź gospodarczych dopuszcza się zalesienie innych terenów.

Grunty marginalne, nieprzydatne dla rolnictwa, mogą być zalesiane pod warunkiem wykonania rozpoznania w kierunku wykluczenia występowania na nich siedlisk z załącznika I Dyrektywy Siedliskowej, w tym ciepłolubnych muraw napiaskowych i muraw kserotermicznych, wykształcających się na suchych piaszczystych glebach na stanowiskach o odpowiednich warunkach termicznych i ekspozycji słonecznej. Na terenie całej gminy zaleca się zachowanie i ochronę układu istniejących drobnych płatów leśnych. Należy dążyć do ustanowienia połączeń między nimi (ciągłości przestrzennej), stanowiących sieć połączeń przyrodniczych. Zaleca się zachowanie oraz wzbogacanie naturalnych form zadrzewień śródpolnych, w szczególności wzdłuż miedz, dróg, oraz cieków wodnych. W celu podniesienia atrakcyjności turystycznej obszaru gminy należy dążyć do wyznaczenia, oznakowania i udostępnienia turystom części obszarów leśnych położonych w sąsiedztwie rejonów zainwestowania turystycznego.

ROZDZIAŁ 13.

Obszary szczególnego zagrożenia powodzią i obszary osuwania się mas ziemnych

Na rysunku studium zostały określone obszary szczególnego zagrożenia powodzią poprzez oznaczenie ~~strefy zalewu według Studium~~ dla potrzeb ochrony przeciwpowodziowej **granicy zasięgów wód powodziowych o prawdopodobieństwie wystąpienia Q1% i Q10% zgodnie z mapami zagrożenia powodziowego według map zagrożenia powodziowego z 2020 r., opublikowanych przez Ministra Klimatu i Środowiska, stanowiącego uzupełnienie do Studium dla obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi – rzeka Gołdapa. Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy dotyczące Prawa wodnego. W zakresie lokalizacji zabudowy w granicach wyznaczonych obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują przepisy Prawa wodnego, w tym konieczność uzgodnienia lokalizacji z PGW Polskie Wody.**

W granicach administracyjnych gminy występują obszary narażone na osuwanie się mas ziemnych zgodne z oznaczeniami na rysunku studium. Oznaczenia punktowe dotyczą danych udostępnionych przez Starostwo Powiatowe. W granicach administracyjnych zaznaczono osuwiska zgodnie z tabelą 6.

Tabela 6.

Lp.	Numer ewidencyjny	Miejscowość	Wskazania zabezpieczające
1	N-34-69-A-b/2	Juchnajcie	Należy obsadzić obszar osuwiska roślinnością krzewiastą i drzewiastą
2	N-34-69-A-d/2	Boćwinka	Wskazane jest obsadzenie wylesionych połaci obiektu krzewami i drzewami
3	N-34-69-A-d/1	Boćwinka	Wskazane jest dolesienie i dokrzewienie pozabawionych roślinności połaci osuwiska
4	N-34-69-A-b/1	Juchnajcie	Należy obsadzić odsłonięte fragmenty osuwiska roślinnością krzewiastą i drzewami
5	N-34-69-B-b/2	Jurkiszki	Należy obsadzić obszar osuwiska roślinnością (krzewy i drzewa)
6	N-34-69-B-b/1	Galwiecie	Należy dokrzewić i dolesić teren osuwiska

Pozostałe oznaczenia punktowe dotyczą osuwisk znajdujących się w Wojewódzkim Archiwum Geologicznym w Olsztynie, z uwagi na skalę opracowań lokalizacja osuwisk została oznaczona orientacyjnie. Rejestracja osuwisk w województwie realizowana na potrzeby Katalogu Osuwisk przeprowadzona została w 1969 roku. Katalog zawiera materiał rejestracyjny dla województwa przedstawiony w formie tabelarycznej oraz mapy w skali 1:100 000. W granicach gminy oznaczono obszar o predyspozycjach do powstania różnego typu osuwisk. W opisie zwrócono uwagę, iż większość obszarów określanych jako predysponowane do ruchu zbczycy zachowuje stan równowagi dzięki zalesieniu.

ROZDZIAŁ 14.

Obiekty i obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny

Na terenie miasta i gminy Gołdap nie występują obiekt lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny. Parametry filaru ochronnego można wyznaczyć w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego uwzględniając aktualne przepisy odrębne oraz szczegółowe badania i analizy. W tabeli 5. zestawiono udokumentowane złoża kopaliny występujące na terenie gminy Gołdap.

Tabela 5.

Lp.	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania	Kopaliny
1.	Babki II	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry
2.	Bałupiany	złoże o zaniechanym wydobyciu	piaski i żwiry
3.	Bałupiany II	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry
4.	Bałupiany IV	złoże eksploatowane	piaski i żwiry
5.	Bałupiany V	złoże eksploatowane dz. 222/35 (ID 18114) powierzchni złoża 11,520 ha	kruszywa naturalne
6.	Bałupiany V-1	złoże eksploatowane część dz. 222/35 (ID 18173) powierzchnia złoża 1,210 ha	kruszywa naturalne
7.	Botkuny	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry
8.	Gołdap II	złoże skreślone z bilansu zasobów	piaski kwarcowe
9.	Kolniszki	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry
10.	Kośmidry	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry
11.	Kośmidry III	złoże eksploatowane część dz. 260/4 (ID 17638) powierzchnia złoża 0,504 ha	kruszywa naturalne
12.	Kozaki	złoże rozpoznane szczegółowo	piaski i żwiry
13.	Marcinowo	złoże rozpoznane szczegółowo	surowce ilaste ceramiki budowlanej
14.	Niedrzwica	złoże eksploatowane	torfy

15.	Niedzwica 4	złoże rozpoznane szczegółowo	torfy
16.	Niedzwica II	złoże rozpoznane szczegółowo	torfy
17.	Niedzwica III	złoże eksploatowane	torfy
18.	Wiłkajcie	złoże eksploatowane	piaski i żwiry
19.	Wiłkajcie - Niedzwica III	złoże eksploatowane	torfy
20.	Wronki Wielkie	złoże rozpoznane szczegółowo	surowce ilaste ceramiki budowlanej

Dodatkowo na rysunku studium oznaczono zasoby eksploatacyjne wód leczniczych ujętych otworem GZ-1 z utworów jurajskich oraz ujętych otworem GZ-2 z utworów kredowych w Gołdapi.

W granicach gminy Gołdap wyznaczono następujące tereny górnicze (oznaczone na rysunku studium):

- Bałupiany IV (PG 1),
- Gołdap Zdrój 1 (PG 2),
- Gołdap Zdrój 2 (PG 3),
- Kośmidry (PG 4),
- Kozaki (PG 5),
- Marcinowo (PG 6),
- Niedzwica (PG 7),
- Niedzwica III (PG 8),
- Wiłkajcie (PG 9),
- Wiłkajcie - Niedzwica III (PG 10).

Dla terenów eksploatacji kopalin konieczne jest:

- a) określenie warunków zachowania bezpieczeństwa powszechnego (zagrożenia wodne, osuwiskowe, zagrożenia pożarowe itp.) spełnienie wymogów dotyczących ochrony środowiska, w tym: ochrony złożeń i obiektów budowlanych (optymalna gospodarka złożem), pasy ochronne dla obiektów wymagających ich ustanowienia,
- b) określenie uwarunkowań zagospodarowania terenów górniczych oraz ograniczeń w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy z dopuszczeniem do realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalin,
- c) wyznaczenie pasów ochronnych dla terenów sąsiednich nieobjętych eksploatacją,
- d) wykonanie rekultywacji terenu po wyeksploatowaniu kruszyw w oparciu o ustalony kierunek i warunki przeprowadzania rekultywacji,
- e) wprowadzenie zakazu wyznaczania nowej zabudowy mieszkaniowej.

Minimalizowanie skutków eksploatacji kopalin należy realizować przez ochronę terenów szczególnie cennych przyrodniczo, stosowanie technologii nie powodujących istotnej zmiany poziomu wód oraz sukcesywną rekultywację terenów poeksploatacyjnych.

ROZDZIAŁ 15.

Obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych

W granicach administracyjnych gminy nie występują obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych w rozumieniu przepisów o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

ROZDZIAŁ 16.

Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji LUB REMEDIACJI

Istniejący teren należy traktować jako zabudowę adaptowaną, postuluje się jednak przekształcenia. Studium ustala możliwość zmian funkcjonalno-przestrzennych w następujących obszarach:

- a) zabudowy fermowa po byłych Państwowych Gospodarstwach Rolnych - przekształcenia w kierunku działalności gospodarczej z zachowaniem reżimów ochrony środowiska oraz ochrony sąsiadującej zabudowy mieszkaniowej,
- b) tereny byłej fermy w Botkunach - przekształcenie w kierunku zabudowy mieszkaniowej o niskiej intensywności,

- c) obszary dawnych wysypisk śmieci w mieście Gołdapi i w miejscowości Kośmidry - rekultywacja w kierunku leśnym,
- d) tereny pokolejowe - przekształcenie w kierunku wielofunkcyjnym z możliwości zabudowy intensywnej (w tym wielorodzinnej),
- e) terenów złóż kopalin, których eksploatacja została zaniechana - rekultywacja zgodna z kierunkiem wyznaczonym w dokumentacji geologicznej.

ROZDZIAŁ 17.

Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych

W granicach terenów zamkniętych obowiązują przepisy odrębne. Nie wyznacza się stref ochronnych dla istniejących terenów zamkniętych. Aktualny wykaz terenów zamkniętych na terenie gminy Gołdap zawiera tabela nr 7.

Tabela 7.

Lp.	Obręb ewidencyjny	Nr działki
1.	miasto Gołdap 2	822/16
2.	miasto Gołdap 2	822/18
3.	miasto Gołdap 2	970/25
4.	Kozaki	3489
5.	Kozaki	3490
6.	Kozaki	3491
7.	Kozaki	3492
8.	Kozaki	3493
9.	Jabłońskie	116/5
10.	Jabłońskie	116/6
11.	Jabłońskie	117
12.	Jabłońskie	119/6
13.	Jabłońskie	119/11
14.	Jabłońskie	122/60

W przypadku wydania decyzji o wykreśleniu poszczególnych nieruchomości z katalogu terenów zamkniętych obowiązują ustalenia tak, jak dla terenów specjalnych opisanych w punkcie 2 ust. 1 pkt e.

ROZDZIAŁ 18.

Obszary zdegradowane

W granicach administracyjnych miasta i gminy Gołdap nie występują obszary zdegradowane.

ANEKS NR 1

Gminna Ewidencja Zabytków

1. Babki - cmentarz ewangelicki, założono - 2 poł. XIX w. (A-1/1949)
2. Babki (Młyniki) - cmentarz ewangelicki, założono - 2 XIX w. (A-81/1949)
3. Bałupiany – dom w zespole budynków służby drogowej, pocz. XX w. (B-4/1949)
4. Bałupiany – dom w zespole budynków służby drogowej, pocz. XX w. (B-5/1949)
5. Bałupiany – cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-3/1949)
6. Barkowo- cmentarz ewangelicki, założono - 2 poł. XIX w. (A-4/1949)
7. Bitkowo (Ślepowo)- cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-5/1949)
8. Boćwinka – Dom mieszkalny w zespole kolejowym przy nieczynnej linii kolejowej. (B-18/1949)
9. Boćwinka – Budynek gospodarczy w zespole kolejowym przy nieczynnej linii kolejowej (B-19/1949)
10. Boćwinka - cmentarz ewangelicki, rodzinnym. (A-7/1949)
11. Boćwinka Młyn –dwór w zespole dworsko-parkowym XIX/XX w. (B-21/1949)
12. Boćwinka Młyn - park w zespole dworsko-parkowym XIX/XX w. (B-22/1949)
13. Botkuny – dworzec przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r. (B-23/1949)
14. Botkuny – budynek gosp. w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r. (B- 24/1949)
15. Botkuny – Botkuny –budynek gospodarczy w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r. (B-25/1949)
16. Botkuny – para mostów kolejowe nad rzeką Jarką na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r. (B-26/1949)
17. Botkuny – para mostów kolejowych nad drogą gruntową na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r.
18. Botkuny – most kolejowy nad drogą kołową Gołdap - Dubeninki na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r. (B-27/1949)
19. Botkuny – most kolejowych nad drogą gruntową na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1930 r. (B- 28/1949)
20. Botkuny – mostów kolejowych nad ciekim wodnym na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1930 r. (B- 29/1949)
21. Botkuny – most kolejowy nad ciekim wodnym na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1930 r. (B- 30/1949)
22. Botkuny – cmentarz ewangelicki, 2 ćw. XIX w. (A-8/1949)
23. Bronisze – park w zespole podworskim XIX/XX w. (B-42/1949)
24. Bronisze - cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-9/1949)
25. Czarnówko - cmentarz ewangelicki, ok. 2 poł. XIX w. (A-10/1949)
26. Czarnówko - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-11/1949)
27. Czarnówko - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-12/1949)
28. Dąbie - park w zespole podworskim. (B-43/1949)
29. Dąbie - cmentarz ewangelicki, ok. 2 poł. XIX w. (A-13/1949)
30. Dunajek –budynek szkolny w zespole szkoły, pocz. XX w. (B-81/1949)
31. Dunajek - budynek gospodarczy w zespole szkoły, pocz. XX w. (B-82/1949)
32. Dunajek - cmentarz ewangelicki, ok. 1900 r. (A-14/1949)
33. Dunajek - cmentarz ewangelicki, założono - 1 poł. XIX w. (A-15/1949)
34. Dunajek – Blenda - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-16/1949)
35. Dunajek - Kozie Góry - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-17/1949)
36. Dunajek – Wierzbianka - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-18/1949)
37. Dzięgiele - cmentarz ewangelicki, 1 ćw. XIX w. (A-19/1949)
38. Galwecie – dwór ok. poł. XIX w. (B-94/1949)
39. Galwecie – park ok. poł. XIX w. (B-95/1949)
40. Galwecie - cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-20/1949)
41. Galwecie - cmentarz ewangelicki rodzinny, ok. 2 poł. XIX w. (A-21/1949)
42. Gieraliszki – dwór w zespole dworsko-parkowym, 2 poł. XIX w. (B-102/1949)
43. Gieraliszki – obora w zespole dworsko-parkowym, 2 poł. XIX w. (B-103/1949)
44. Gieraliszki – obora w zespole dworsko-parkowym, 2 poł. XIX w. (B-104/1949)
45. Gieraliszki – magazyn w zespole dworsko-parkowym, 2 poł. XIX w. (B-105/1949)
46. Gieraliszki – park w zespole dworsko-parkowym, 2 poł. XIX w. (B-106/1949)
47. Gieraliszki - cmentarz ewangelicki rodzinny, k. XIX w. (A-22/1949)
48. Gieraliszki - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-23/1949)
49. Główka – cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-24/1949)
50. Gołdap – Kościół ewangelicki ob. par. rzym.-kat. p.w. NMP Matki Kościoła, mur 1578 r., ul. Żeromskiego. (B- 124/1949)
51. Gołdap – Plebania ob. dom, ul. Żeromskiego 4, XIX/XX w. (B-125/1949)
52. Gołdap – Kościół p.w. św. Leona , 1894 r., ul. Wojska Polskiego. (B-126/1949)
53. Gołdap – dom, ul. Armii Krajowej 4, XIX/XX w. (B-128/1949)
54. Gołdap – dom, ul. Armii Krajowej 6, XIX/XX w. (B-129/1949)
55. Gołdap – dom, ul. Armii Krajowej 8, XIX/XX w. (B-130/1949)
56. Gołdap – dom, ul. Armii Krajowej 10, XIX/XX w. (B-132/1949)
57. Gołdap – dom, ul. Armii Krajowej 11, XIX/XX w. (B-133/1949)
58. Gołdap – dom, ul. Armii Krajowej 12, XIX/XX w. (B-134/1949)
59. Gołdap – dom, ul. Armii Krajowej 36, XIX/XX w. (B-135/1949)
60. Gołdap – dom, ul. Armii Krajowej 38, XIX/XX w. (B-136/1949)
61. Gołdap – dom, ul. Górna 11, k. XX w. (B-137/1949)
62. Gołdap – dom, ul. Górna 13, k. XX w. (B-138/1949)
63. Gołdap – dom, ul. Górna 15, XIX/XX w. (B-139/1949)
64. Gołdap – dom, ul. Górna 17, XIX/XX w. (B-140/1949)
65. Gołdap – dom, ul. ul. Jaćwieska 4a, XIX/XX w. (B-141/1949)
66. Gołdap – dom, ul. Jaćwieska 6, XIX/XX w. (B-142/1949)
67. Gołdap – dom, ul. Jaćwieska 8, XIX/XX w. (B-143/1949)
68. Gołdap – dom, ul. Jaćwieska 9, XIX/XX w. (B-144/1949)
69. Gołdap – dom, ul. Jaćwieska 11, XIX/XX w. (B-145/1949)
70. Gołdap – dom, ul. Jaćwieska 14a, XIX/XX w. (B-146/1949)
71. Gołdap – dom, ul. Jaćwieska 14b, XIX/XX w. (B-147/1949)
72. Gołdap – dom, ul. Jaćwieska 14c, XIX/XX w. (B-148/1949)

73. Goldap – dom, ul. Jaćwieska 14d, XIX/XX w. (B-149/1949)
74. Goldap – dom, ul. Jaćwieska 19, XIX/XX w. (B-150/1949)
75. Goldap – dom, ul. Królewiecka 11, XIX/XX w. (B-151/1949)
76. Goldap – dom, ul. Kolejowa 7, XIX/XX w. (B-152/1949)
77. Goldap – dom, ul. Kolejowa 9, XIX/XX w. (B-153/1949)
78. Goldap – dom, ul. Kolejowa 11, XIX/XX w. (B-154/1949)
79. Goldap – dom, ul. Kościuszki 1, okres międzywojenny. (B-155/1949)
80. Goldap – dom, ul. Kościuszki 3, okres międzywojenny. (B-156/1949)
81. Goldap – dom, ul. Kościuszki 4, okres międzywojenny. (B-157/1949)
82. Goldap – dom, ul. Kościuszki 5, okres międzywojenny. (B-158/1949)
83. Goldap – dom, ul. Kościuszki 6, okres międzywojenny. (B-159/1949)
84. Goldap – dom, ul. Kościuszki 8-12, okres międzywojenny. (B-160/1949)
85. Goldap – dom, ul. Kościuszki 14, okres międzywojenny. (B-161/1949)
86. Goldap – dom, ul. Kościuszki 16, okres międzywojenny. (B-162/1949)
87. Goldap – dom, ul. Kościuszki 18, okres międzywojenny. (B-163/1949)
88. Goldap – dom, ul. Kościuszki 20, okres międzywojenny. (B-164/1949)
89. Goldap – dom, ul. Lipowa 1, okres międzywojenny. (B-165/1949)
90. Goldap – dom, ul. Lipowa 2, okres międzywojenny. (B-166/1949)
91. Goldap – dom, ul. Lipowa 3, okres międzywojenny. (B-167/1949)
92. Goldap – dom, ul. Lipowa 5, okres międzywojenny. (B-168/1949)
93. Goldap – dom, ul. Lipowa 8a, okres międzywojenny. (B-169/1949)
94. Goldap – dom, ul. 11 Listopada 2, okres międzywojenny. (B-170/1949)
95. Goldap – dom, ul. 11 Listopada 3 / 3a, okres międzywojenny. (B-171/1949)
96. Goldap – dom, ul. 11 Listopada 5, okres międzywojenny. (B-172/1949)
97. Goldap – dom, ul. 11 Listopada 7, okres międzywojenny. (B-173/1949)
98. Goldap – dom, ul. 11 Listopada 16, okres międzywojenny. (B-174/1949)
99. Goldap – dom, ul. 11 Listopada 18, okres międzywojenny. (B-175/1949)
100. Goldap – dom, ul. Malarska 5, okres międzywojenny. (B-176/1949)
101. Goldap – dom, ul. Malarska 7, XIX/XX w. (B-177/1949)
102. Goldap – dom, ul. Mazurska 4, XIX/XX w. (B-178/1949)
103. Goldap – dom, ul. Mazurska 5, XIX/XX w. (B-179/1949)
104. Goldap – dom, ul. Mazurska 7, XIX/XX w. (B-180/1949)
105. Goldap – dom, ul. Mazurska 9, XIX/XX w. (B-181/1949)
106. Goldap – dom, ul. Mazurska 10, XIX/XX w. (B-182/1949)
107. Goldap – dom, ul. Mazurska 11, XIX/XX w. (B-183/1949)
108. Goldap – dom, ul. Mazurska 12, okres międzywojenny. (B-184/1949)
109. Goldap – dom, ul. Mazurska 20, XIX/XX w. (B-185/1949)
110. Goldap – dom, ul. Mazurska 22, XIX/XX w. (B-186/1949)
111. Goldap – dom, ul. Mazurska 23, XIX/XX w. (B-187/1949)
112. Goldap – dom, ul. Mazurska 27, XIX/XX w. (B-188/1949)
113. Goldap – dom, ul. Paderewskiego 11, XIX/XX w. (B-189/1949)
114. Goldap – dom, ul. Paderewskiego 24, okres międzywojenny. (B-190/1949)
115. Goldap – dom, ul. Partyzantów 20, XIX/XX w. (B-191/1949)
116. Goldap – dom, ul. Partyzantów 26, XIX/XX w. (B-192/1949)
117. Goldap – dom, ul. Partyzantów 28, okres międzywojenny. (B-193/1949)
118. Goldap – dom, ul. Plac Zwycięstwa 12, okres międzywojenny. (B-194/1949)
119. Goldap – dom, ul. Plac Zwycięstwa 14, okres międzywojenny. (B-195/1949)
120. Goldap – dom, ul. Plac Zwycięstwa 15, okres międzywojenny. (B-196/1949)
121. Goldap – dom, ul. Plac Zwycięstwa 20, okres międzywojenny. (B-197/1949)
122. Goldap – Zespół Szkół Ogólnokształcących, ul. ks. J. Popiełuszki 2, XIX/XX w. (B-198/1949)
123. Goldap – dom, ul. Przytorowa 1, XIX/XX w. (B-199/1949)
124. Goldap – budynek gosp. , ul. Przytorowa 1, XIX/XX w. (B-200/1949)
125. Goldap – dom, ul. Przytorowa 3, XIX/XX w. (B-201/1949)
126. Goldap – budynek gosp., ul. Przytorowa 3, XIX/XX w. (B-202/1949)
127. Goldap – dom, ul. Przytorowa 5, XIX/XX w. (B-203/1949)
128. Goldap – Szkoła Podstawowa nr 1, ul. Szkolna 4, XIX/XX w. (B-204/1949)
129. Goldap – dom, ul. Tatyzy 7, XIX/XX w. (B-205/1949)
130. Goldap – dom, ul. Tatyzy 9, XIX/XX w. (B-206/1949)
131. Goldap – dom, ul. Warsztatowa 2, okres międzywojenny. (B-207/1949)
132. Goldap – dom, ul. Wojska Polskiego 2, , XIX/XX w. (B-208/1949)
133. Goldap – dom, ul. Wolności 11, XIX/XX w. (B-209/1949)
134. Goldap – dom, ul. Wolności 13, XIX/XX w. (B-210/1949)
135. Goldap – dom, ul. Wolności 15, okres międzywojenny. (B-211/1949)
136. Goldap – dom, ul. Żeromskiego 11, okres międzywojenny. (B-212/1949)
137. Goldap – dworzec w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w., okres międzywojenny. (B-213/1949)
138. Goldap – magazyn spedycji kolejowej w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w. (B-214/1949)
139. Goldap – szalec w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w., okres międzywojenny. (B-215/1949)
140. Goldap – wieża wodna w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w., okres międzywojenny. (B-216/1949)
141. Goldap – wieża wodna w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w., okres międzywojenny. (B-217/1949)
142. Goldap – nastawnia w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w. (B-218/1949)
143. Goldap – nastawnia w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w. (B-219/1949)
144. Goldap – pozostałości lokomotywowni w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w. (B-220/1949)
145. Goldap – pozostałości stacji nawęglania w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w. (B-221/1949)
146. Goldap – rampa w zespole stacji kolejowej, XIX/XX w. (B-222/1949)
147. Goldap – koszarowiec w zespole koszar piechoty /gimnazjum/, XIX/XX w. (B-223/1949)
148. Goldap – koszarowiec w zespole koszar piechoty /biblioteka/, XIX/XX w. (B-224/1949)
149. Goldap – koszarowiec w zespole koszar piechoty, XIX/XX w. (B-225/1949)
150. Goldap – koszarowiec w zespole koszar piechoty, okres międzywojenny. (B-226/1949)
151. Goldap – koszarowiec w zespole koszar piechoty, XIX/XX w. (B-227/1949)

152. Goldap – koszarowiec w zespole koszar piechoty, Partyzantów 27 XIX/XX w. (B-228/1949)
153. Goldap – kasyno w zespole koszar piechoty, 1909 r. (B-229/1949)
154. Goldap – budynek administracyjny w zespole koszar piechoty, XIX/XX w. (B-230/1949)
155. Goldap – budynek administracyjny w zespole koszar piechoty, XIX/XX w. (B-231/1949)
156. Goldap – wieża w zespole koszar piechoty XIX/XX w. (B-232/1949)
157. Goldap – magazyn w zespole koszar piechoty, XIX/XX w. (B-233/1949)XIX w.
158. Goldap – magazyn w zespole koszar piechoty, XIX w. XIX/XX w. (B-234/1949)
159. Goldap – magazyn w zespole koszar piechoty, XIX/XX w. (B-235/1949)
160. Goldap – magazyn w zespole koszar piechoty, XIX/XX w. (B-236/1949)
161. Goldap – magazyn w zespole koszar piechoty, okres międzywojenny. (B-237/1949)
162. Goldap – koszarowiec w zespole koszar piechoty, okres międzywojenny. (B-238/1949)
163. Goldap – magazyn w zespole koszar piechoty, okres międzywojenny. (B-239/1949)
164. Goldap – schron w zespole koszar piechoty, okres międzywojenny. (B-240/1949)
165. Goldap – koszarowiec w zespole koszar strzelców pancernych, okres międzywojenny. (B-241/1949)
166. Goldap – koszarowiec w zespole koszar strzelców pancernych, okres międzywojenny. (B-242/1949)
167. Goldap – koszarowiec w zespole koszar strzelców pancernych, okres międzywojenny. (B-243/1949)
168. Goldap – koszarowiec w zespole koszar strzelców pancernych, okres międzywojenny. (B-244/1949)
169. Goldap – koszarowiec w zespole koszar strzelców pancernych, okres międzywojenny. (B-245/1949)
170. Goldap – Szpital, ul. Słoneczna 7, XIX/XX w. (B-246/1949)
171. Goldap – młyn, XIX/XX w. (B-247/1949)
172. Goldap – wieża wodna, ul. Paderewskiego, XIX/XX w. XIX/XX w. (B-284/1949)
173. Goldap – zapora przeciwczołgowa, ul. Mazurska, 1944 r. (B-285/1949)
174. Goldap – Kochtopfe schron polowy, ul. Gąbińska. 1944 r. (B-286/1949)
175. Goldap – wartownia w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-248/1949)
176. Goldap – wartownia w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-249/1949)
177. Goldap – ciężki schron przeciwlotniczy w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-251/1949)
178. Goldap – ciężki schron przeciwlotniczy w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-252/1949)
179. Goldap – schron sztabowy w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-253/1949)
180. Goldap – schron sztabowy w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson” ok. 1940 r. (B-254/1949)
181. Goldap – zbiornik przeciwpożarowy w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-255/1949)
182. Goldap – zbiornik przeciwpożarowy w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-256/1949)
183. Goldap – schron ceglany w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-257/1949)
184. Goldap – schron przeciwlotniczy w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson”, ok. 1940 r. (B-258/1949)
185. Goldap – hamownia silników w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson” ok. 1940 r. (B-259/1949)
186. Goldap – schron magazynowy i ruiny dwóch schronów magazynowych w Kwaterze Dowództwa Wojsk Lotniczych OKL„Robinson” ok. 1940 r. (B-260/1949)
187. Goldap - cmentarz ewangelicki //, ok. 1800 r. (A-25/1949)
188. Goldap - cmentarz ewangelicki /III/, 2 ćw. XIX w. (A-26/1949)
189. Goldap - cmentarz ewangelicki /III/, po 1850 r. (A-27/1949)
190. Goldap - cmentarz wojenny z 1 wojny światowej - 1914 r. (A-28/1949)
191. Goldap - cmentarz żołnierzy rosyjskich z 1 wojny światowej - 1914 r. (A-29/1949)
192. Goldap - stary cmentarz żydowski - 1 poł. XIX w. (A-30/1949)
193. Goldap - nowy cmentarz żydowski - 2 poł. XIX w. (A-31/1949)
194. Goldap - cmentarz komunalny - 1961 r. (A-32/1949)
195. Goldap - cmentarz parafialny rzymskokatolicki, 1945 r. (A-33/1949)
196. Goldap /Kumiecie/- cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-34/1949)
197. Goldap /Kumiecie/- nagrobek gen. Hansa Jeschonnka, 1943 r. (A-35/1949)
198. Goldap /Mruczek/ - cmentarz ewangelicki, ok. 1900 r. (A-36/1949)
199. Górne – ruiny kościoła ewangelickiego, 1612-1617, przebud. 1840 r. (B-295/1949)
200. Górne – budynek szkolny w zespole szkoły, mur. pocz. XX w. (B-296/1949)
201. Górne – budynek gospodarczy w zespole szkoły, mur. pocz. XX w. (B-297/1949)
202. Górne – dworzec w zespole dworca kolejowego przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Elk. (B-298/1949)
203. Górne – budynek spedycji kolejowej w zespole dworca kolejowego przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Elk. (B-299/1949)
204. Górne – budynek szaletu w zespole dworca kolejowego przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Elk. (B-300/1949)
205. Górne - cmentarz ewangelicki, 1 poł. XIX w. (A-37/1949)
206. Górne (Przeczka) - cmentarz ewangelicki, 1 poł. XIX w. (A-37/1949)
207. Grabowo – kościół ewangelicki ob. kościół par. rzym.-kat. p, w. MB Różańcowej ok.1590 r. (B-302/1949)
208. Grabowo – plebania nr 60. (B-305/1949)
209. Grabowo – budynek szkolny w zespole szkoły pocz. XX wieku i okres międzywojenny (B-303/1949)
210. Grabowo – budynek gospodarczy w zespole szkoły pocz. XX wieku i okres międzywojenny (B-304/1949)
211. Grabowo – dawna karczma, pocz. XX w. (B-306/1949)
212. Grabowo – dworzec w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Węgorzewo 1897 r. (B-308/1949)
213. Grabowo – dom w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Węgorzewo 1897 r. (B-309/1949)
214. Grabowo – budynek gospodarczy w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap- Węgorzewo 1897 r. (B-310/1949)
215. Grabowo – budynek gospodarczy w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap- Węgorzewo 1897 r. (B-311/1949)
216. Grabowo – budynek gospodarczy w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap- Węgorzewo 1897 r.
217. Grabowo – rampa w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap- Węgorzewo 1897 r. (B-312/1949)
218. Grabowo – mosty drogowy nad linia kolejową na nieczynnej linii kolejowej Gołdap- Węgorzewo 1897 r. (B-313/1949)
219. Grabowo - cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-39/1949)
220. Grabowo - cmentarz ewangelicki, ok. poł. XIX w. (A-40/1949)
221. Grabowo - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-41/1949)
222. Grabowo - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-42/1949)
223. Grabowo - cmentarz ewangelicki / przykościelny/, ok. 1700 r. (A-43/1949)
224. Grabowo - cmentarz wojenny żołnierzy niemieckich z II wojny światowej, ok. 1944 r. (A-44/1949)

225. Grygieliszki – Hajnówek Leśniczówka - cmentarz ewangelicki, założono - ok. 2 poł. XIX w. (A-45/1949)
226. Jabramowo – park, XIX/XX w. (B-320/1949)
227. Jabramowo (Nowe Botkuny), cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-48/1949)
228. Jabłońskie most kolejowy nad droga gruntową na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Węgorzewo 1897 r. (B- 321/1949)
229. Jabłońskie - cmentarz ewangelicki, założono - ok. 1800 r. (A-46/1949)
230. Jabłońskie (Marcinowa Wólka)- cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-47/1949)
231. Janowo - cmentarz ewangelicki, założono - ok. 2 poł. XIX w., (A-49/1949)
232. Janowo (w kierunku Jabramowa) - cmentarz ewangelicki, ok. 2 poł. XIX w., (A-123/1949)
233. Janowo (Niegocin)- cmentarz ewangelicki, XIX w., (A-50/1949)
234. Janowo (Rożyńsk)- cmentarz ewangelicki, XIX w., (A-51/1949)
235. Janowo (Wronki Małe)- cmentarz ewangelicki, XIX w., (A-52/1949)
236. Jany - cmentarz ewangelicki, ok. 2 poł. XIX w., (A-53/1949)
237. Jeziorki Wielkie- cmentarz ewangelicki, poł. XIX w. (A-54/1949)
238. Jeziorki Wielkie- cmentarz ewangelicki, pocz. XX w. (A-55/1949)
239. Jeziorki Wielkie - cmentarz ewangelicki, poł. XIX w. (A-56/1949)
240. Jeziorki Wielkie - cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-57/1949)
241. Jeziorki Małe- cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-58/1949)
242. Jeziorki Małe- cmentarz ewangelicki, rodzinny, II poł. XIX w. (A-59/1949)
243. Jeziorki Małe- cmentarz ewangelicki, rodzinny, II poł. XIX w. (A-60/1949)
244. Juchnajcie – dom nr 8 ob. kaplica pocz. XX w. (B-337/1949)
245. Juchnajcie – dom nr 9 pocz. XX w. (B-338/1949)
246. Juchnajcie - cmentarz ewangelicki, założono - ok. 1800 r. (A-61/1949)
247. Juchnajcie - cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-62/1949)
248. Juchnajcie - cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-63/1949)
249. Jurkiszki – cmentarz ewangelicki, założono - II poł. XIX w. (A-64/1949)
250. Kalniszki – cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-65/1949)
251. Kalniszki (Borki)– cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-66/1949)
252. Kamionki – cmentarz ewangelicki, 1800 r. (A-67/1949)
253. Kolniszki – cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w., (A-68/1949)
254. Kośmidry –cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w., (A-69/1949)
255. Kowalki -cmentarz ewangelicki, XIX/XX w. (A-70/1949)
256. Kowalki -cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-71/1949)
257. Kowalki (Jakobieny)-cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-72/1949)
258. Kozaki - cmentarz ewangelicki, założono - 1 poł. XIX w. (A-73/1949)
259. Kozaki - cmentarz ewangelicki, rodzinny, XIX w. (A-74/1949)
260. Łobody - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-75/1949)
261. Łobody - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-76/1949)
262. Marcinowo -cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-77/1949)
263. Marcinowo -cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-78/1949)
264. Marcinowo - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-79/1949)
265. Mażucie - dom nr 6 XIX/XX w. (B-369/1949)
266. Mażucie - magazyn XIX/XX w. (B-370/1949)
267. Mażucie - park, XIX/XX w. (B-371/1949) (B-370/1949)
268. Mażucie - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-80/1949)
269. Morzęty - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-81/1949)
270. Morzęty - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-83/1949)
271. Nasuty - budynek szkolny w zespole szkoły, pocz. XX w. (B-372/1949)
272. Nasuty - budynek gospodarczy w zespole szkoły, pocz. XX w. (B-373/1949)
273. Nasuty - cmentarz ewangelicki, ok. 1850 r. (A-84/1949)
274. Nasuty - cmentarz ewangelicki, pocz. XX w. (A-85/1949)
275. Nasuty - cmentarz ewangelicki, pocz. XIX w. (A-86/1949)
276. Nasuty (Aleksandrowo) - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-87/1949)
277. Niedrzwica - gorzelnia w zespole podworskim, okres międzywojenny (B-471/1949)
278. Niedrzwica - park, XIX/XX w. (B-380/1949)
279. Niedrzwica - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-88/1949)
280. Niedrzwica - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-89/1949)
281. Nowa Boćwinka -cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-90/1949)
282. Nowe Boćwinka - cmentarz ewangelicki, rodzinny XIX/XX w. (A-91/1949)
283. Osowo -cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-92/1949)
284. Osowo - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-93/1949)
285. Osowo (Głazowo) - cmentarz ewangelicki, ok. poł. XIX w. (A-94/1949)
286. Pietrasze - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-95/1949)
287. Pietraszki - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-96/1949)
288. Pietraszki (Czerwone)- cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-97/1949)
289. Pogorzal - szkoła, pocz. XX w. (B-406/1949)
290. Pogorzal - dworzec w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Olecko - Ełk 1870 r. (B-407/1949)
291. Pogorzal - dom w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Olecko - Ełk 1870 r. (B-408/1949)
292. Pogorzal - budynek gospodarczy w zespole stacji przy nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Olecko - Ełk 1870 r. (B- 409/1949)
293. Pogorzal - cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-98/1949)
294. Rakówek - spichlerz w zespole podworskim, poł. XIX w. (B-410/1949)
295. Rakówek - obora w zespole podworskim, poł. XIX w. (B-411/1949)
296. Rakówek - park w zespole podworskim, poł. XIX w. (B-412/1949)
297. Rakówek - most kolejowy nad droga gruntową na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r. (B- 414/1949)
298. Rakówek - most kolejowy nad droga gruntową na nieczynnej linii kolejowej Gołdap-Żytkiejmy, ok. 1910 r. (B- 415/1949)
299. Regiele - Regellen, Glaubitz, cmentarz ewangelicki, poł. XIX w. (A-99/1949)
300. Regiele - cmentarz ewangelicki, rodzinny, XIX w. (A-100/1949)
301. Rostek - park dom z zespole podworskim XIX/XX w. (B-416/1949)
302. Rożyńsk Mały - budynek gospodarczy w zespole podworskim, XIX/XX w. (B-419/1949)
303. Rożyńsk Mały - budynek gospodarczy w zespole podworskim XIX/XX w. (B-420/1949)

- 304. Rożyńsk Mały - budynek gospodarczy w zespole podworskim XIX/XX w. (B-421/1949)
- 305. Rożyńsk Mały - stodoła w zespole podworskim XIX/XX w. (B-423/1949)
- 306. Rożyńsk Mały - młyn wodny w zespole podworskim, XIX/XX w. (B-424/1949)
- 307. Rożyńsk Mały - cmentarz ewangelicki, ok. 1800 r. (A-101/1949)
- 308. Rożyńsk Wielki - cmentarz ewangelicki, założono - ok. 1800 r. (A-102/1949)
- 309. Rudzie - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-103/1949)
- 310. Samoniny - cmentarz ewangelicki, 2 poł. XIX w. (A-107/1949)
- 311. Siedlisko - budynek szkolny w zespole szkoły pocz. XX w. (B-440/1949)
- 312. Siedlisko - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-104/1949)
- 313. Skoczce - budynek szkolny w zespole szkoły okres międzywojenny. (B-454/1949)
- 314. Skoczce - budynek dawnej gospody pocz. XX w. (B-455/1949)
- 315. Skoczce - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-105/1949)
- 316. Sokółki - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-106/1949)
- 317. Suczki - cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-108/1949)
- 318. Szyliny - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-109/1949)
- 319. Tatary - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-110/1949)
- 320. Uzbale - grób żołnierski, niemiecki, z I wojny światowej , 1914 r. (A-111/1949)
- 321. Wilkasy -park dworski, XIX/XX w. (B-462/1949)
- 322. Wilkasy -cmentarz ewangelicki, XIX/XIX w. (A-112/1949)
- 323. Wilkasy -cmentarz ewangelicki, rodzinny, k. XIX/XX w.(?) (A-113/1949)
- 324. Wiłkajcie - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-114/1949)
- 325. Włosty - cmentarz ewangelicki, XIX w. (A-115/1949)
- 326. Wronki Wielkie -cmentarz ewangelicki, założono - ok. 1850 r. (A-116/1949)
- 327. Wronki-Podgórze -cmentarz ewangelicki, założono - ok. 1800 r. (A-83/1949)
- 328. Wronki Wielkie - cmentarz żołnierzy radzieckich z II wojny światowej l. 40. 50. X w. (A-117/1949)
- 329. Wrotkowo - cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-119/1949)
- 330. Zatyki - Budynek szkolny w zespole szkoły(B-464/1949)
- 331. Zatyki - Budynek gospodarczy w zespole szkoły(B-465/1949)
- 332. Zatyki - cmentarz ewangelicki, II poł. XIX w. (A-120/1949)
- 333. Żelazki - cmentarz ewangelicki, ok. II poł. XIX w. (A-121/1949)
- 334. Żelazki - cmentarz ewangelicki, rodzinny, ok. II poł. XIX w. (A-122/1949)

ANEKS NR 2
Wykaz stanowisk archeologicznych gminnej ewidencji zabytków

Nr	Nazwa lokalna	Obszar AZP	Nr M.	Nr Ob.	Funkcja	Chronologia
1	Babki	14-80	1	1	cmentarzysko	wczesne średniowiecze
2	Babki	14-80	1	9	osada ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze okres nowożytny
3	Babki	14-80	2	10	ślad osadnictwa	epoka kamienia
4	Bałupiany	12-77	1	11	grodzisko	wczesne średniowiecze
5	Bałupiany	12-78	2	4	osada	okres wędrówek ludów
6	Bałupiany	12-78	3	5	osada (?)	środkowa epoka kamienia
7	Bałupiany	12-78	4	21	ślad osadnictwa osada	epoka kamienia-epoka brązu XVII-XVIII w.
8	Bałupiany	12-78	5	22	osada	XVI-XVII w.
9	Bałupiany	12-78	6	23	ślad osadnictwa	2 poł. XIII-1poł. XIV w.
10	Bałupiany	12-78	7	24	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	epoka kamienia 2 poł. XVI-XVIII w.
11	Barkowo	13-77	1	3	osada	środkowa epoka kamienia
12	Barkowo	13-77	2	14	osada	XVI-XVII w.
13	Barkowo	13-77	3	15	ślad osadnictwa osada	wczesne średniowiecze XVI w.
14	Barkowo	13-77	4	16	ślad osadnictwa osada osada	pradzieje XVI w. XIX w.
15	Barkowo	13-77	5	17	ślad osadnictwa ślad osadnictwa osada	pradzieje XIV w. XVI-XVII w. XVIII w.
16	Boćwinka	15-77	3	57	ślad osadnictwa osada	wczesne średniowiecze XVI w.
17	Botkuny	13-79	1	1	?	okres wpływów rzymskich
18	Botkuny	13-79	2	15	ślad osadnictwa osada	okres wędrówek ludów 2 poł. XVI w. - 1 poł. XVII w.
19	Botkuny	13-79	3	16	ślad osadnictwa osada	późne średniowiecze poł. XVI w.
20	Botkuny	13-79	4	17	osada ślad osadnictwa	2 poł. XV - XVI w. XIX w.
21	Botkuny	13-79	5	18	ślad osadnictwa osada	późny okres wpływów rzymskich 2 poł. XVI w.
22	Botkuny	13-79	6	19	ślad osadnictwa ślad osadnictwa osada	okres wpływów rzymskich wczesne średniowiecze 2 poł. XVI w.
23	Bronisze	13-80	1	5	ślad osadnictwa	mezolit - wczesna epoka brązu
24	Bronisze	13-80	2	6	obozowisko ślad osadnictwa	epoka kamienia mezolit -epoka żelaza
25	Bronisze	13-80	3	7	obozowisko (?)	mezolit - wczesna epoka brązu
26	Bronisze	13-80	4	8	ślad osadnictwa	późne średniowiecze
27	Bronisze	13-80	5	9	ślad osadnictwa	epoka kamienia
28	Dąbie	15-77	1	1	ślad osadnictwa osada ślad osadnictwa	mezolit - epoka żelaza okres wpływów rzymskich - okres wędrówek późne średniowiecze
29	Dąbie	15-77	2	7	ślad osadnictwa	późny okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów (?)
30	Dąbie	15-77	3	8	obozowisko - osada osada	mezolit - epoka brązu okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów
31	Dąbie	15-77	4	9	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	epoka kamienia - epoka żelaza nieokreślona
32	Dąbie	15-77	5	11	ślad osadnictwa	epoka kamienia
33	Dąbie	15-77	6	12	obozowisko - osada (?) ślad osadnictwa	epoka kamienia - epoka żelaza okres nowożytny
34	Dąbie	15-77	7	13	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	epoka kamienia mezolit -epoka żelaza
35	Dąbie	15-77	8	14	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	nieokreślona późne średniowiecze

36	Dąbie	15-77	9	15	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia - epoka żelaza okres nowożytny
37	Dąbie	15-77	10	16	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów nieokreślona późne średniowiecze
38	Dąbie	15-77	11	17	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia późne średniowiecze - okres nowożytny
39	Dąbie	15-77	12	20	śląd osadnictwa cmentarzysko (?)	epoka kamienia okres wędrówek ludów
40	Dąbie	15-77	13	21	śląd osadnictwa	późny paleolit
41	Dąbie	15-77	14	22	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada osada	epoka kamienia mezolit - epoka żelaza wczesna epoka żelaza (?) wczesne średniowiecze późne średniowiecze okres nowożytny
42	Dąbie	15-77	15	23	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia późne średniowiecze
43	Dąbie	15-77	16	24	śląd osadnictwa	epoka kamienia
44	Dąbie	15-77	17	25	osada	okres wędrówek ludów - okres wpływów rzymskich
45	Dąbie	15-77	18	26	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	nieokreślona późne średniowiecze
46	Dąbie	15-77	19	32	obozowisko - osada	epoka kamienia - epoka żelaza
47	Dąbie	15-77	20	33	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza okres wędrówek ludów - okres wpływów rzymskich
48	Dąbie	15-77	21	34	śląd osadnictwa	epoka kamienia
49	Dąbie	15-77	22	53	śląd osadnictwa	epoka kamienia
50	Dąbie	15-77	23	54	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia - epoka żelaza późne średniowiecze - okres nowożytny
51	Dąbie	15-77	24	55	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia okres nowożytny
52	Dąbie	15-77	25	56	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia mezolit - epoka żelaza okres nowożytny
53	Dąbie	15-77	26	58	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	nieokreślona okres nowożytny
54	Dąbie	15-77	27	59	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia późne średniowiecze
55	Dąbie	15-77	28	60	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
56	Dąbie	15-77	29	61	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	późny paleolit - mezolit nieokreślona wczesne średniowiecze okres nowożytny
57	Dąbie	15-77	30	62	obozowisko śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit wczesne średniowiecze okres nowożytny
58	Dąbie	15-77	31	63	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza nieokreślona okres nowożytny
59	Dąbie	15-77	32	64	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia okres nowożytny
60	Dąbie	15-77	33	65	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
61	Dąbie	15-77	34	66	śląd osadnictwa	mezolit
62	Dąbie	15-77	35	67	śląd osadnictwa	mezolit
63	Dąbie	15-77	36	68	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza późne średniowiecze
64	Dąbie	15-77	37	69	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia wczesne średniowiecze okres nowożytny
65	Dunajek	15-78	1	20	śląd osadnictwa	epoka kamienia
66	Dunajek	15-78	2	21	śląd osadnictwa	mezolit

67	Dunajek	15-78	3	22	osada (?)	późne średniowiecze - okres nowożytny
68	Dunajek	15-78	4	23	śląd osadnictwa	epoka kamienia
69	Dunajek	15-78	5	33	śląd osadnictwa osada	mezolit - epoka żelaza późne średniowiecze - okres nowożytny
70	Dunajek	15-78	6	34	kopce, kurhany (?)	nieokreślona
71	Dunajek	15-78	7	35	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
72	Dunajek	15-78	8	36	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
73	Dunajek	15-78	9	37	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
74	Dunajek	15-78	10	38	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza późne średniowiecze
75	Dunajek	16-78	11	6	znalezisko luźne	okres wpływów rzymskich
76	Dunajek	16-78	12	32	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów okres nowożytny
77	Dunajek	16-78	13	33	śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów
78	Galwecie	12-79	1	5	osada śląd osadnictwa śląd osadnictwa	średniowiecze XVI w. XVIII - XIX w.
79	Galwecie	12-79	2	6	osada	2 poł. XVI w.
80	Galwecie	12-79	3	7	osada	pradzieje
81	Galwecie	12-79	4	3	śląd osadnictwa osada	neolit XVI w.
82	Galwecie	12-79	5	8	śląd osadnictwa	2 poł. XVI w. - 1 poł. XVII w.
83	Galwecie	12-79	6	11	osada	XVI w.
84	Galwecie	12-80	7	4	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
85	Gieraliszki	15-77	1	27	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
86	Gieraliszki	15-77	2	31	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich (?) wczesne średniowiecze (?)
87	Gieraliszki	15-77	3	37	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
88	Gieraliszki	15-77	4	38	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
89	Gołdap	12-78	1	1	osada osada	schyłkowy paleolit i mezolit wczesna epoka brązu
90	Gołdap	12-78	2	2	osada	schyłkowy paleolit i mezolit
91	Gołdap	12-78	3	3	osada osada	późny paleolit 2 poł. XVI-XVII w.
92	Gołdap	12-78	4	1	osada	mezolit, neolit
93	Gołdap	12-78	5	2	osada	epoka brązu
94	Gołdap	12-78	7	10	osada	2 poł. XVI -XVII w.
95	Gołdap	12-78	8	11	osada	2 poł. XVII - XIX w.
96	Gołdap	12-78	9	31	osada	XVI -XVII w.
97	Gołdap	12-78	10	32	śląd osadnictwa	późny okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów
98	Gołdap	12-78	11	34	śląd osadnictwa osada	2 poł. XVI -XVII w.
99	Gołdap	13-78	12	1	śląd osadnictwa	epoka brązu
100	Gołdap	13-78	13	11	śląd osadnictwa osada	neolit lub wczesna epoka brązu 2 poł. XVI -XVII w.
101	Gołdap	13-78	14	12	śląd osadnictwa	2 poł. XVI -XVII w. oraz XIX w.
102	Gołdap	13-78	15	13	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa	epoka kamienia - wczesna epoka brązu 2 poł. XVI -XVII w. XIX w.
103	Gołdap	13-78	16	14	osada	neolit - wczesna epoka brązu
104	Gołdap	13-78	17	15	osada	XVII w.
105	Gołdap	13-78	18	16	śląd osadnictwa	neolit lub wczesna epoka brązu
106	Gołdap	12-79	19	3	śląd osadnictwa	mezolit
107	Gołdap	12-79	20	4	śląd osadnictwa	mezolit (?)

108	Gołdap	12-79	21	8	śląd osadnictwa osada	XIV - XV w. 2 poł. XVI w.
109	Gołdap	12-79	22	9	śląd osadnictwa	mezolit (?)
110	Gołdap	12-79	23	10	osada osada	mezolit (?) XVI w.
111	Gołdap	12-79	24	11	osada	XVII w.
112	Gołdap	12-79	25	12	osada	XVI w. - 1 poł. XVII w.
113	Gołdap	12-79	26	13	osada	XVI w. - 1 poł. XVII w.
114	Gołdap	12-79	27	14	osada	XVII w. - XVIII w.
115	Gołdap	12-79	28	15	osada	śląd osadnictwa
116	Gołdap	12-79	29	16	śląd osadnictwa osada	średniowiecze 2 poł. XVI w.,
117	Gołdap	13-79	30	4	śląd osadnictwa	XVI -XVII w.
118	Gołdap	13-79	31	12	śląd osadnictwa	XVI w.
119	Gołdap	13-79	33	21	cmentarzysko	późny okres wpływów rzymskich
120	Górne	13-80	1	4	śląd osadnictwa	epoka kamienia
121	Główka	15-77	1	3	cmentarzysko ciałopalne	epoka żelaza
122	Główka	15-77	2	35	śląd osadnictwa	mezolit - wczesna epoka brązu (?)
123	Główka	15-77	3	36	osada	okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów
124	Główka	15-77	4	50	śląd osadnictwa	mezolit
125	Główka	15-77	5	51	śląd osadnictwa osada (?)	epoka kamienia - epoka brązu późne średniowiecze - okres nowożytny
126	Główka	15-77	6	52	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze późne średniowiecze okres nowożytny
127	Główka	14-77	8	9	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wczesna epoka brązu okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów okres nowożytny
128	Główka	14-77	9	10	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit - wczesna epoka żelaza pradziej
129	Główka	15-77	10	11	śląd osadnictwa	okres nowożytny
130	Główka	15-77	11	12	śląd osadnictwa	okres nowożytny
131	Główka	15-77	12	13	osada	średniowiecze (XIII-XIV w.) okres nowożytny (XVIII-XIX w.)
132	Główka	15-77	13	8	śląd osadnictwa	okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów
133	Główka	15-77	14	18	śląd osadnictwa	pradziej
134	Grabowo	14-78	1	5	osada	okres nowożytny (XVII-XX w.)
135	Grabowo	14-78	2	6	osada	okres nowożytny (XIX-XX w.)
136	Grabowo	14-78	3	7	osada	okres nowożytny (XVII-XIX w.)
137	Grygieliszki	12-77	1	6	osada	XVII-XVIII w.
138	Grygieliszki	12-77	2	7	osada	XVI-XVII w.
139	Jabłońskie	13-78	1	5	osada	XVI - XVII w.
140	Jabłońskie	13-78	2	6	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	paleolit (?)
141	Jabłońskie	13-78	3	7	śląd osadnictwa osada	epoka kamienia 2 poł. XVI - XVII w.
142	Jabłońskie	13-78	4	8	osada osada	XIV - XV w. 2 poł. XVI
143	Janowo	13-78	1	17	osada	2 poł. XVI - XVII w.
144	Janowo	13-78	2	18	śląd osadnictwa	neolit lub wczesna epoka brązu
145	Jany	13-77	1	6	osada śląd osadnictwa	pradziej XVI - XVII w.
146	Jany	13-77	2	18	śląd osadnictwa	pradziej
147	Jany	13-77	3	20	osada	XVI - poł. XVII w.

148	Jany	13-77	4	21	osada osada osada	pradzieje XVI - XVII w. XIX w.
149	Jany	13-77	5	22	osada ślad osadnictwa	neolit - wczesna epoka brązu późne średniowiecze
150	Jeziorki Wielkie	15-77	1	45	ślad osadnictwa	epoka kamienia
151	Jeziorki Wielkie	15-77	2	46	ślad osadnictwa	mezolit epoka żelaza
152	Jeziorki Wielkie	15-77	3	47	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	późny paleolit okres nowożytny
153	Jeziorki Wielkie	15-77	4	48	ślad osadnictwa	późne średniowiecze
154	Jeziorki Wielkie	15-77	5	49	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	późne średniowiecze okres nowożytny
155	Juchnajcie	13-77	1	1	cmentarzysko	okres wędrówek ludów
156	Juchnajcie	13-77	2	2	osada	młodsza epoka żelaza
157	Juchnajcie	13-77	3	19	osada	XVIII-XIX w.
158	Juchnajcie	13-77	4	23	osada	XV (?) - XVI w.
159	Juchnajcie	13-77	5	24	osada osada	XV w. XVI-XVII w.
160	Juchnajcie	13-77	6	25	osada	XV-XVI w.
161	Juchnajcie	13-77	7	26	osada	XVI w.
162	Juchnajcie	13-77	8		osada	XV w.
163	Juchnajcie	13-77	9	31	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza ew. okres wpływów rzymskich
164	Juchnajcie	13-77	10	32	ślad osadnictwa osada	schyłkowy neolit - wczesna epoka brązu późny okres wpływów rzymskich
165	Kolki	13-79	1	5	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	okres wpływów rzymskich - wczesne średniowiecze XVI w.
166	Kolki	13-79	2	6	osada	mezolit XVI-XVII w.
167	Kolki	13-79	3	7	ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze
168	Kolniszki	13-79	1	2	grodzisko	?
169	Kolniszki	13-79	2	13	osada	XVII w.
170	Kolniszki	13-79	3	14	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	późne średniowiecze (XV w.) XVII w.
171	Konikowo	13-78	1	4	grodzisko (?)	(?)
172	Konikowo	13-78	2	9	ślad osadnictwa	1 poł. XVI w.
173	Konikowo	13-78	3	10	osada	XI w.
174	Kośmidry	12-78	1	33	osada ślad osadnictwa	późny okres wpływów rzymskich XIV w.
175	Kowalki	15-78	1	12	ślad osadnictwa	epoka kamienia
176	Kowalki	15-78	2	13	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	mezolit - epoka żelaza okres nowożytny
177	Kowalki	15-78	3	14	ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa	epoka kamienia mezolit - epoka żelaza okres nowożytny
178	Kowalki	15-78	4	15	ślad osadnictwa ślad osadnictwa	mezolit - epoka żelaza okres nowożytny
179	Kozaki	13-79	1	21	osada	2 poł. XVI w.
180	Kozaki	13-79	2	22	ślad osadnictwa ślad osadnictwa ślad osadnictwa	średniowiecze (?) 2 poł. XVI w. XVIII w.
181	Kozaki	13-79	3	23	osada	pocz. XVII - kon. XVIII w.
182	Kozaki	14-78	5	12	osada	okres nowożytny (XIX w.)
183	Łobody	12-77	1	8	osada ślad osadnictwa	XVI w. kon. XIX w.
184	Marcinowo	14-78	1	1	grodzisko	?
185	Marcinowo	14-78	2	3	znalezisko luźne	okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów
186	Marcinowo	14-78	3	4	osada	okres nowożytny (XVIII-XIX w.)

187	Nasuty	15-78	1	6	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
188	Nasuty	15-78	2	16	śląd osadnictwa	epoka kamienia
189	Nasuty	15-78	3	17	śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa śląd osadnictwa	mezolit nieokreślona wczesne średniowiecze późne średniowiecze - okres nowożytny
190	Nasuty	15-78	4	18	osada osada	późne średniowiecze okres nowożytny
191	Nasuty	15-78	5	19	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
192	Niedrzwica	12-78	1	6	osada (?)	okres wpływów rzymskich -okres wędrówek ludów
193	Niedrzwica	12-78	2	7	osada (?)	XVIII w.
194	Niedrzwica	12-78	3	8	osada	XVI-XVII w.
195	Niedrzwica	12-78	4	12	osada	XVII - XVIII w.
196	Niedrzwica	12-78	5	13	śląd osadnictwa	?
197	Niedrzwica	12-78	6	14	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa	XV-XV w. XVII-XVIII w. XVIII-XIX w.
198	Niedrzwica	12-78	7	15	osada	2 poł. XVI w.
199	Niedrzwica	12-78	8	16	osada	2 poł. XV w - 1 poł. XVI w.
200	Niedrzwica	12-78	9	17	osada	2 poł. XV w - 1 poł. XVI w.
201	Niedrzwica	12-78	10	18	śląd osadnictwa	?
202	Niedrzwica	12-78	11	19	śląd osadnictwa	XV w - XVI w
203	Niedrzwica	12-78	12	20	osada osada	epoka kamienia - wczesna epoka brązu 2 poł. XV w - XVI w
204	Niedrzwica	12-78	13	25	osada	późny okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów
205	Niedrzwica	12-78	14	26	śląd osadnictwa	epoka kamienia
206	Niedrzwica	12-78	15	27	śląd osadnictwa osada osada	epoka kamienia późny okres wpływów rzymskich 2 poł. XV w - XVI w
207	Niedrzwica	12-78	16	28	osada	XV w.
208	Niedrzwica	12-78	17	29	osada	XIX w.
209	Niedrzwica	12-78	18	30	śląd osadnictwa osada	XV w. XVI - XVIII w.
210	Osowo	14-78	1	2	grodzisko	?
211	Osowo	14-78	2	8	osada	okres nowożytny (XVIII- XX w.)
212	Osowo	14-78	3	8	osada	okres nowożytny (XVIII- XX w.)
213	Osowo	14-78	4	10	osada	okres nowożytny (XVIII- XIX w.)
214	Osowo	14-78	5	11	osada	okres nowożytny (XVIII- XIX w.)
215	Okrasin	15-77	1	2	cmentarzysko kurhanowe	wczesny okres wpływów rzymskich
216	Pietraszki	12-77	1	5	osada	XVI-XVII w.
217	Podbrodzie	13-78	1	20	śląd osadnictwa osada	XV w. 2 poł. XVI-XVII w.
218	Rostek	13-78	1	2	gród gród	XII w. XIV w.
219	Rostek	13-78	2	3	osada osada	późny okres wpływów rzymskich VII-XI w.
220	Rożyńsk	14-77	1	4	cmentarzysko	późny okres wpływów rzymskich - okres wędrówek ludów
221	Rożyńsk	14-77	2	5	śląd osadnictwa cmentarzysko	neolit późny okres wpływów rzymskich -okres wędrówek ludów VII-XI w.
222	Rożyńsk	14-77	3	19	śląd osadnictwa	okres nowożytny (XVIII-XX w.)
223	Rożyńsk	14-77	4	20	osada osada	okres wpływów rzymskich -okres wędrówek ludów okres nowożytny (XVIII-XIX w.)

224	Rożyńsk	14-77	5	14	bruk kamienny	okres nowożytny (XVIII-XX w.)
225	Rożyńsk	14-77	6	21	osada	okres nowożytny (XVIII-XX w.)
226	Rożyńsk	14-77	7	22	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	pradzieje okres nowożytny
227	Rudzie	15-78	1	3	osada	późne średniowiecze, okres nowożytny
228	Rudzie	15-78	2	4	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze okres nowożytny
229	Rudzie	15-78	3	5	śląd osadnictwa śląd osadnictwa osada	epoka kamienia wczesne średniowiecze okres nowożytny
230	Rudzie	15-78	4	7	śląd osadnictwa (?) śląd osadnictwa	epoka kamienia mezolit - epoka żelaza
231	Rudzie	15-78	5	8	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	epoka kamienia późne średniowiecze
232	Samoniny	12-77	1	9	osada	XVII-XVIII w.
233	Samoniny	12-77	2	10	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	neolit (?) XVII-XVIII w.
234	Siedlisko	15-78	1	2	znalezisko luźne	późny paleolit
235	Siedlisko	15-77	2	28	śląd osadnictwa osada	mezolit - epoka żelaza późne średniowiecze
236	Siedlisko	15-77	3	29	osada śląd osadnictwa	średniowiecze okres nowożytny
237	Siedlisko	15-77	4	30	śląd osadnictwa osada	późne średniowiecze okres nowożytny
238	Siedlisko	15-77	5	39	śląd osadnictwa osada	epoka kamienia późne średniowiecze - okres nowożytny
239	Siedlisko	15-77	6	40	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
240	Siedlisko	15-77	7	41	śląd osadnictwa osada	mezolit - epoka żelaza późne średniowiecze - okres nowożytny
241	Siedlisko	15-77	8	42	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
242	Siedlisko	15-77	9	43	śląd osadnictwa osada (?) osada	epoka kamienia - epoka brązu wczesne średniowiecze późne średniowiecze - okres nowożytny
243	Siedlisko	15-77	10	44	osada	późne średniowiecze - okres nowożytny
244	Siedlisko	15-78	11	9	osada	okres nowożytny (od XVII w.)
245	Siedlisko	15-78	12	10	śląd osadnictwa	wczesne średniowiecze (?)
246	Siedlisko	15-78	13	11	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
247	Skoczce	13-77	1	4	śląd osadnictwa	epoka kamienia
248	Skoczce	13-77	2	12	śląd osadnictwa	neolit - epoka żelaza
249	Skoczce	13-77	3	13	śląd osadnictwa śląd osadnictwa	XVI-XVII w. XIX-XX w.
250	Skoczce	13-77	4	27	śląd osadnictwa osada śląd osadnictwa	pradzieje XV-XVII w. XIX w.
251	Skoczce	13-77	5	28	śląd osadnictwa osada	epoka kamienia - wczesna epoka brązu XVI-XVII w.
252	Skoczce	13-77	6	29	śląd osadnictwa osada	XII - XIII w. XVI - XVII w.
253	Włosty	13-77	1	33	osada osada	XV w. XVI -XVII w.
254	Zatyki	14-79	1	1	śląd osadnictwa	mezolit - epoka żelaza
255	Żelazki	14-80	1	6	śląd osadnictwa	epoka kamienia
256	Żelazki	14-80	2	7	śląd osadnictwa	epoka kamienia
257	Żelazki	14-80	3	8	osada (?) osada	wczesne średniowiecze późne średniowiecze - okres nowożytny
258	Żelazki	14-80	4	12	osada	epoka kamienia